

UUDISED**Ökonomist: ei ole kahtlust, et kriis jätkub**

Mõttekoja EPC ökonomisti Fabian Zuleegi sõnul tuleb vaid loota, et tulemüür peab kriisile vastu. ▶13

Tele2 on kasumlikkust käibe kasvule ohverdanud

Kuigi Tele2 käibe kasvas oodatult, kogunes kasumiks mullusest veerandi võrra väiksem summa. ▶20-21

Andres Sutt läheb tööle kriisivõitluse keskpunkti

Eesti Panga presidendivalimistel teiseks jäänud Andres Sutt kutsuti EFSFi tegevjuhi nõunikuks. ▶3

PUHKEPÄEV**Michael Bublé annab Tallinnas kontserdi**

Maailmaturnee "The Crazy Love Tour" raames esitab pop-džässmuusik oma kuulsaid hitte ja tuntud lugude uusi töötusi. ▶3

KOLUMN**Neil, kes paremale pensionipõlvele mõtlevad, on täna mitu valikut.**

Norra Kõrgema Kommertsikooli doktorant Dmitri Jegorov analüüsib sotsiaalkindlustuse reformimise võimalusi. ▶18

FIRMAOST**Korobeinik ostis rate.ee tagasi**

Kuue aasta eest suhtlusportaal rate.ee EMT-le müünud Andrei Korobeinik ostis koos partneriga selle taas tagasi. Müügihind oli nüüd mõistagi tunduvalt madalam. ▶8-9

Äripäev

Nädalavaetus

Reede, 20. aprill 2012
nr 77 (4499) **2,24 eurot**

↓ EUR/USD
1,3086

↑ USD/EUR
0,7642

↓ EUR/SEK
8,8416

↓ NordPool
39,39

↓ Euribor
1,033%

LUUBIAL

EASi kulukad katsed

► Biotehnoloogiasektoris tegutsevate firmade pesale on riik heldelt toetusi jaganud. Ühtegi edulugu veel sündinud ei ole. Vaata EASi lemmikute TOP 75 ▶2,4-7

TEGIJA

Olle Horm

lähleb Atriat kahjumist välja tooma

Olle Hormi toidulaud muutub jälle, kui ta suve lõpus Atria lihakontserni juhtima läheb. Varem Rakvere Lihakombinaati ja Maag Lihatööstust juhtinud Horm sööb nimelt kiivalt oma ettevõtte tooteid. Aga Atria on Maagist suurem ja selle tegevusväli mitmekesisem ning

priskem on ka tasu, mida juhile makstakse. Nii polnud Maagi omanikel võimalik Hormi millegagi kinni hoida. Uue ameti uudisega seoses selgus ka, et Horm Maagist palka ei saanudki, vaid osutas oma firmaga juhtimisteenust, mille peale maksuamet hoiatavalt näppu vibutas.

RÕOMUSTAB

Konkurents tiheneb. Eesti turule tuleb Hispaania õigusbüroo, kes küll eeskätt keskendub hispaanlaste teenindamisele. See otsus näitab, et hispaanlaste huvi Eesti vastu on suurenenud ja tõenäoliselt suureneb veelgi.

Elva elektroonikatööstuse edulugu. Elvas tegutsev Enics Eesti tegi eelmisel aastal oma seitsmeaastase tegutsemisajaloos parima tulemuse. See oli üllatus ka elektroonikatööstuse omanikele.

Sõda varastega. Maksuamet on teinud end ümbrikupalga vastu võitlemisel nähtavaks. Ollakse valmis 24 tundi firma-des kohapeal istuma; tehtud on konkreetsed ettepanekud, mis muudaksid ümbrikupalga maksjate elu kibedamaks.

KURVASTAB

"Hiina on meie tulevik, sellepärast käisime seal otsimas uusi võimalusi valla arendamiseks," teatas Postimehele Tartu vallavanem Aivar Soop. Nii põhjendas ta 26 vallaga seotud inimese reisi Hiinasse. Maksumaksjale läks Tartu vallajuhtide ja nende kaaskonna lõbureis maksma 10 400 eurot. Äripäeva rõomustaks, kui sellised omavalitsusjuhid muutuksid Eestis minevikuks. Kuni nad aga Tartu valda edasi juhivad, siis kurvastame koos sealsete vallaelanikega nende maksuraha kasutamise üle.

Eesti ehitajad olümpialinna tuurile. Sügisel sõidavad Eesti Ehitusettevõtjate Liidu liikmed Londonisse olümpiarajatistega tutvuma. EASI-nimeline reisikorraldaja toetab sõitu 14 329 euroga. Sama seltskond on maksumaksja kulul varasematel aastatel käinud Jaapanis pilvelõhkujatega tutvumas. Käidud on ka Dubais, USA-s, Hiinas, Hollandis. Tagasihoidlik vihje EASile, Eesti Ehitusettevõtjate Liidule, Tartu vallajuhtidele ja teistele maksumaksja turjal ratsutajatele. Ilmunud on raamatud "Meie unistuste reisirid", "1001 elamusreisi, mida elu jooksul ette võtta", "Unistuste rännuteed", "1001 ehitist, mida elu jooksul peab nägema", "1001 looduse imet, mida elu jooksul peab nägema" ja "1001 ettekäändet, peaaegu kõigest pääsemiseks".

Kartell äriedu aluseks. Äripäev avaldas kolmapäeval väljavõtted tänavapuhastusäri seotud kohtutoimikust. Salaja salvestatud kõnedest ilmneb, kuidas neli firmat – Jaakson Linnahooliduse AS, Teho, Tänavapuhastuse AS ja Veolia Keskonnateenused (toonase nimega Cleanaway) Tallinna ning Tartu linnatänavate hoolduse omavahel ära jagasid.

TÄPSUSTUS

12. aprillil avaldatud artiklis "Halvima palga maksjad" arvestas Äripäev Katevara Grupp OÜ keskmiseks kuupalgaks 105 eurot, sest Ida-Virumaa ehitusfirma oli 2010. majandusaasta aruandes märkinud ekslikult töötajate keskmiseks arvuks tegelikkusest ligi viis korda suurema numbri. Korrigeeritud aruande põhjal ulatus 2010. aastal Katevara Grupi keskmine töötasu 390 euron (6100 kroonini). Äripäev palub vabandust.

ESMASPÄEVAL

Miks kinnisvarahinnad on järsu tõusu teinud?

LOE ÄRIPÄEVAST

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Riigi jagatud miljonid põlevad heleda leegiga

Riik on alates 2007. aastast Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) kaudu suure riskiga biotehnoloogiasektorisse suunanud miljonid eurosid, ent ühtegi edulugu siiani ei ole näidata ei ole. EASI esindaja sõnul võtab biotehnoloogiliste projektide elluviimine aega kuni viisteist aastat, lõpptulemusena ei pruugi toode aga üldse turule jõuda.

Äripäeva hinnangul toimib riik EASI kaudu kõrgriskantseid valdkondi rahastades riskikapitalistina. Ent kui riskikapitalist investeerib ideesse ja meeskonda lootuses, et see lendab kõrgelt ja hakkab tootma suurt kasumit, annab riik raha projektidele, mille tulevast kasumlikkust ei eeldatagi. Pumbata raha projektidesse, mille õnnestumisse finantseerija isegi ei usu, on sisuliselt maksumaksja raha põletamine. Siinkohal ei ole vahet, kas tegemist on Euroopa või Eesti maksumaksja rahaga. "Mõisa kõis, las lohiseb" – tüüpi suhtumisega õonestame oma jalgealust nii ELi liikmena kui ka iseseisva riigina.

Kidakeelsed ettevõtjad. Kui riskides pannakse mängu erakapital ja see lendab vastu taevast, siis on investori rahakaotus tema isiklik asi. Ent kui suuri riske võetakse maksumaksja raha eest, siis on investor sisuliselt maksumaksja, kellel on õigustatud ootus, et tema raha kasutatakse mõistlikult ja tulemuslikult ning et nii raha jagamine kui ka selle edasine käekäik on avalik ja läbipaistev. Paraku on EASilt suuri toetusi saanud ettevõtete esindajad erakordselt kidakeelsed, põhjendades kommentaaridest keeldumist sooviga kaitsta ärisaladust. EAS asub siinkohal tavaliselt toetust saanud ettevõtja poolele: ärisaladuse kaitsele viidates ei saavat nõuda, et nad projektidest avalikult räägiks. Tegelikult ei eelda ajakirjandus ja avalikkus ühelteki toet-

”

Kui suuri riske võetakse maksumaksja raha eest, siis on raha tulemusliku kasutamise ootus õigustatud.

tust saanud ettevõttelt ärisaladuste avalikustamist, küll aga selgitusi selle kohta, kuidas on toetusraha kasutatud ning missuguse tulemuseni jõutud.

Tõsiasi, et biotehnoloogiat arendavatest ettevõtetest lõpetab 98% pankrotiga, teeks ülimalt ettevaatlikuks iga erainvestori. Pole mõistlikku põhjust eeldada, et maksumaksja peaks riskidesse teistmoodi suhtuma. Näiteks "võluplaastrit" välja töötav FibroTX OÜ on alates ettevõtte asutamisest 2006 EASilt saanud kokku neli miljonit eurot, ent raha teenima pole plaastrit panna suudetud.

Keelame dividendide maksmise. Majandusaruanded tõendavad, et ilma toetuseta sadasorti leiutajad nina vee peal ei hoiaks. Sellegipoolest püsivad firmad tänu toetusele kasumis ja jaksavad isegi omanikule dividende määrata. Riigi heauskne eeldus, et ettevõtjad on vastutustundlikud, ei pruugi toimida, sest ei EASil ega Euroopa struktuurifondidel pole raha tagasinõudmise mehhanismi. Seetõttu peaks Äripäeva hinnangul toetuse saamise juurde peaks kuuluma nii dividendide kui ka juhtimistasude maksmise keeld.

Hiljuti kirjutas Äripäev ehitusettevõtjate liitu kuuluvate firmade õppereisidest eksootilistesse maadesse, mille eest on pooles ulatuses tasunud EAS, ning tegi ettepaneku koostisreisi rahastamine lõpetada. Eesti Ekspres avaldas, kuidas EAS on suurte summadega toetanud hingusele läinud ettevõtteid. Aprilli lõpus valmib majandusministeeriumi hinnang EASI rahajagamise tulemuslikkuse kohta. Ootame ausat ja põhjalikku ülevaadet, mis annab vastuse ajakirjanduses tõstatatud ebamugavatele küsimustele.

Ä Loe Äripäevast

KAANELUGU "Riskantsed katseklaasifirmad" tänases lehes lk 4-7

Vabakäeseade SuperTooth Buddy

- Bluetooth 2.1 • 20 tundi kõneaega
- 1000 tundi ooteaega
- Kaja eemaldav mikrofoni
- Võimalus ühendada korraga kaks telefoni
- Mugav magnetkinnitus

39,90€

Eesti suurim valik navigatsiooniseadmeid ja lisavarustust kohe laost parimate hindadega, hea nõu tasuta, GPS-seadmete ja -kaartide rent.

Vaata ja telli internetist www.palmtek.ee või tule Suur-Sõjamäe 42a, Tallinn

Avatud E-R 9-18, tel 621 7530
palmtek@palmtek.ee
 Kaardimakse võimalus, järelmaks.

ÜTLES

» Fabian Zuleeg: Otsene tagajärg on, et seda riiki hädas ei aidata.

Euroopa tunnustatud mõttekoja European Policy Center ökonomist selgitab, mis juhtub, kui Eesti ei liitu ESMiga. LOE LÄHEMALT LK 13

20. aprill 2012 ÄRIPÄEV

toimetaja Aivar Hundimägi, tel 667 0115, e-post aivar.hundimagi@aripaev.ee

Eesti Panga presidendivalimiste “teine koht” avas Andres Sutile uue ukse

RAIVO SORMUNEN
raivo.sormunen@aripaev.ee

Möödunud aasta sügisel Eesti Panga presidendivalimistel teiseks jäänud Andres Sutt saab Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi (EFSF) tegevjuhi Klaus Reglingi nõunikuks.

Praegu Washingtonis Rahvusvahelise Valuutafondi Põhja-Balti valijaskonna kontori vanemnõunikuna töötav Sutt on oma uue ametipostiga väga rahul.

Eesti Panga presidendivalimiste kaotust iseloomustades ütleb ta naljatledes, et teine koht polnud sellel võistlusel auhinnaline. “Aga kas sellest elu seisma jäi? Ei jäänud. See avas minule teisi uksi ja võimalusi. EFSFi projekt on mulle erialaselt väga huvitav. Tegemist on väga uue ja olulise organisatsiooniga, mis suhtleb paljude institutsioonidega. Väga põnev on seda organisatsiooni üles ehitada ning igav juba ei hakka,” väljendas Suti nagu eile Äripäeva kontoris suurt rõõmu.

Põhjus uhke olla. Sutt tunnistas, et sellele kohale konkurssi ei olnud ning ettepanek tehti talle personaalselt. Ta ei kaalunud koha vastuvõtmist kaua. Sutt arvab, et koha pakkumisel osutus esiteks tähtsaks töökogemus Eesti Pangas, kus ta on töötanud erinevatel ametipostidel pikka aega, ning ka töö IMFis, mis on kõikide nende Euroopa võlakirjakriisi lahendamise programmide – EFSFi ja ESMi (Euroopa Stabiilsusmehhanism) – lahutamatu koostisosa.

Uue ametikohaga kaasneb Suti sõnul palju ülesandeid. “Töenäoliselt on alustava organisatsiooni juures väga palju teha. Eks kõik programmid on ju käimas – Kreeka, Portugal, Iirimaa, kõik see vajab rahastamist ja kindlasti on vaja midagi ka ESMi juures sätida. Kindlasti on hästi palju suhtlust liikmesriikidega, Euroopa institutsioonidega, IMFiga,” loetles Sutt.

Aga kas Sutt jääb tööta, kui kolmeks aastaks loodud EFSF suudab järgmiseks aastaks võlakirjakriisi seljatada ja 2013. aasta keskpaigas oma tegevuse lõpetab?

Suti sõnul võib küll eelduste kohaselt EFSF ukсед sulguda, aga ESM tegutseb ikka edasi. “Praegu veel Euroopa Stabiilsusmehhanismil füüsilist kontorit ei ole, aga ta hakkab selle aasta suvest toimetama. Sisuliselt on tegemist ju samasuguste organisatsioonidega,” võrdleb Sutt EFSFi ja ESMi.

» **Väga põnev on seda organisatsiooni üles ehitada ning igav juba ei hakka.**

EFSFi tegevjuhi tulevane nõunik Andres Sutt

FOTO: ERIK PROZES

» Mis on mis EFSF ja ESM

500 MILJARDIT EUROT on Euroopa Finantsstabiilsusfondi (EFSF) ja Euroopa Stabiilsusmehhanismi (ESM) praegune laenuvõime.

700 MILJARDILE EUROLE tõstatatakse ESMi ja EFSFi laenuvõimet 2013. aasta keskpaigaks.

STABIILUSFONDIDELE lisandub Euroopa Finantsstabiilsuse Mehhanismist (ELI eelarveinstrument EFSM) 49 miljardit eurot ja Kreeka kahepoolsest laenuinstrumendist 53 miljardit eurot.

LIGIKAUDU 800 MILJARDIT EUROT on seega euroala tulemüür kõiki mehhanisme kokku arvestades.

54 miljoni euro eest CO₂ projekti lepinguid

Riigi Kinnisvara AS (RKAS) on CO₂ projekti raames tehtavate hoonete renoveerimistööde tellimiseks sõlminud tänava nelja esimese kuuga lepinguid ligi 54 miljoni euro väärtuses.

Järgnevatel kuudel on kavas tellida ehitustöid veel täiendavalt 53 miljoni euro suuruses mahus.

RKASi CO₂ projektidirektor Andrus Kõre sõnul püstitakse märkimisväärse mahuga investimisprojekti juhtimisega praegu ajagraafikus. “Kui möödunud aastal planeerisime peamiselt projekteerimistele ja riigihangete ettevalmistamisele, siis tänava saame keskenduda ehitustegevusele,” selgitas Kõre.

CO₂ kvoodimüügi tulu kulub eeskätt hoonete energiasäästlikuse tõstmisele.

ARIPAEV.EE

TULEMUS

Hotelli Telegraaf kasum kasvas 5,5 korda

Majutus- ja toitlustustegevuse korraldamisega tegeleva ASi Vene Posti Operaator värskest majandusaasta aruandest selgub, et ettevõtte käive kasvas võrreldes eelneva perioodiga 28% ja tegevuskasum 5,5 korda.

“2011. aasta tegevust mõjutas oluliselt kõigepealt Eesti majanduse taastumine pärast järsku majanduslangust ja kasvule pöördumist. Samuti positiivsed trendid majanduses kõigil olulisematel siht-turgudel – Soome, Rootsi, Norra, Venemaa, Saksamaa,” selgitab ettevõtte oma majandusaasta aruandes.

Ettevõtte käive oli 2011. aastal 4,2 miljonit eurot ning eelneval 3,3 miljonit eurot. Ettevõtte kasum oli 2011. aastal 331 209 eurot ning 2010. aastal 61 864 eurot. Ettevõtte juhtkonna hinnangul saavutati käibe ja tegevuskasumi kasv peamiselt kõrgema täituvuse ja keskmiste hindade kasvu arvel.

TULEMUS

Lasbet Tootmine jõudis kasumisse

Raudbetoontoodete tootmisega ja realiseerimisega tegelev Lasbet Tootmine AS, kes alustas oma tegevust 2009. aastal, jõudis eelmisel aastal esmakordselt 650 664 euroga kasumisse. 2010. aastal sai Lasbet 810 763 eurot kahjumit.

“Eelmise aasta alguses oli tellimusi vähe ning sellega seoses oli ka majandustulemuseks kahjum,” kirjutas ettevõtte aruandes. “Seoses ehitusmahtude olulise suurenemisega Soomes alates II kvartalist 2011. aastal oli ka AS Lasbet Tootmine kindlustatud piisavate ja hinnatasemelt heade tellimustega.”

Ettevõtte käive oli eelmisel aastal 9,6 miljonit eurot ning eelneval majandusaastal oli 3,6 miljonit eurot.

Aruandes selgitas ettevõtte, et 2011. aasta lõpus ja 2012. aasta alguses hakkasid Soomes ehitusmahud vähenema, mis ilmnis hinnapäringute ja tellimuste vähenemises. Olulisest mõjutas ehitamist ka pikka aega kestnud külm ilm.

Kõik see on viinud selleni, et ettevõtte tõenäoliselt lõpetab 2012.

aasta I kvartali kahjumiga.

Nüüd saate rahaasju juhtida kõikjal

Uus ärikliendi mobiilipank

SEB mobiilipanga abil saate keskenduda äri edendamisele igal pool, kus on mobiililevi.

www.seb.ee/mpank

Tutvuge tingimustega www.seb.ee, täiendavat teavet saate SEB kontorist.

ETTEVÕTLUSTOETUSED

Riskantsed katse

Kõrge riskiga biotehnoloogiasektorisse on riik alates 2007. aastast suunanud miljoneid eurosid. Ühtegi edulugu sellest seni sündinud pole. Toetuse abil püsivad firmad aga kasumis ja suudavad omanikele ka dividendi määrata, ehkki väljamakseid pole firmajuhtide sõnul seni tehtud.

A HANNES SARV
hannes.sarv@aripaev.ee

“Fakt on see, et investeeringud teadus- ja arendustegevusse on läbi aegade suurimad,” ütleb majandusministeeriumi majandusarengu osakonna juhataja Tea Danilov. Seda on näha ka lk 6–7 avaldatud edetabelist, kus on ritta seatud mulu suurimat toetust saanud firmad. Kuus esikümne ettevõtet arendavad mingit uut tehnoloogiat.

Üks valdkond, mille riik on toetusteks välja valinud, on biotehnoloogia. Alates 2007. aastast on ainuüksi EASi teadusprogrammist suunatud sinna 14,8 miljonit eurot. Kui palju biotehnoloogiat arendavad ettevõtted on kokku toetust saanud, on raske öelda ka rahajagajal endal, sest toetuste alaliike on palju, et kogunumbri arvutamine võtaks EASi pressiesindaja sõnul terve nädala.

Arendab nahateste. Mustamäel Tehnopolis teaduslinnakus toimetav FibroTx OÜ on üks ettevõtte, mis biotehnoloogiatoetuste toel uut toodet arendab. Firma eesmärk on välja töötada vahend eelkõige nahahaiguste diagnostika tarvis, mis aitab otse nahalt senisest täpsemalt haigust ja tegelikult ka organismi seisundit kindlaks teha. Lihtsamalt selgitades – neil on plaastri prototüüp, mille saab asetada nahale ja selle abil kogutud proove kiirelt analüüsida. Sarnast meetodit võib kasutada ka ilutööstuses, näiteks määratledes, milline kortsudevastane kreem oleks mingile nahatüübile sobiv. Oma tegevuses on ettevõtte jõudnud tootearenduse faasi ja õige varsti peaks selguma, kas senine töö hakkab tulu tooma.

FibroTx on alates ettevõtte asutamisest 2006. aastal saanud EASilt kokku 4 miljonit eurot. Viimane suurem rahasüst ehk kaks miljonit tehti eelmisel aastal. EASile esitatud projektide kogumaksumus on olnud 6,8 miljonit eurot, mis kokkuvõttes teeb toetuse määraks ligi 60%. See on maksimum, mis teadus- ja arendustegevuse projektidele on võimalik anda.

EASi innovatsioonidivisjoni direktor Erki Varbola selgitab, et biotehnoloogia valdkonna projektid on riskantsed ja investeeringumahukad ning võtavad aega. “Kui ettevõtte on ise suutnud jõuda staadiumisse, kus võimaliku eduka lõpptulemu-

BIOTEHNOLOOGIASEKTORIS tegutsevate Toomas Neumani ja Kaia Palmi osalusega ettevõtte on ühed edukamad ettevõtlustoe- tuste saajad. FOTO: ERIK PROZES

seni on jäänud veel natuke minna, on põhjendatud ka nende aitamine lõpusirgel. Ehk kui aitasime nad teele, siis aitame ka lõpetada,” märgib ta viitega firma mullusele suurele toetussummale. Varbola lisab, et FibroTx-i meeskond on tõestanud, et alustatud arendustegevus suudetakse lõpule viia.

Teadlastel mitu firmat. Meeskond firma taga ei tegele ainult ühe teadusettevõttega, vaid samas Tehnopolis linnakus on firma juhi, pikaajalise teadlasekarjääriga Toomas Neumaniga seotud mitu ettevõtet. Nende seas näiteks OÜ ProtoBioS, Cellin Technologies, BiotaP, Biolaborid jt. Enamikku neist on kaasatud ka teisi investoreid. Teiste seas on FibroTx-is osalus näiteks Margus Linnamäele kuuluval MM Grupil, mis Magnumi kontserni kaudu on Eesti ravimituru suurim tegija. OÜsse BiotaP on aga investeerinud Eesti Arengufond.

Peale asjaolu, et kõik need firmad on suunatud teadus-arendustegevusele samas biotehnoloogia valdkonnas, ühendab neid see, et oma projektidele on need EASilt kokku saanud miljonitesse eurodesse küündivaid toetussummasid. Näiteks 2003.

aastal asutatud OÜ ProtoBioS tegeleb rakendusuuringutega rakubioloogia vallas. Ettevõtte on aastate jooksul oma tegevuseks kaasanud EASilt üle 900 000 euro.

Majandusnäitajatest selgub, et toetuseta need ettevõtted nina vee peal ei hoiaks. Varbola sõnul võtab selliste projektide teostumine oma aja – kuuni 15 aastat. Ja risk võib olla sedavõrd suur, et lõpuks oma tootega turule ei jõutagi.

Neuman nendib, et maailma kogemust arvestes võttes lõpetab 98% biotehnoloogiat arendavatest ettevõtetest pankrotiga. “Riskiga peavad kõik arvestama. Inimesed, kes investeerivad neisse ettevõtetesse arvestavad ka riski. 100%-list edu ei saa üheski tehnoloogiasektoris nõuda,” märgib ta. Eesti ohukese kapitalituru tingimustes jääb see risk enamalt jaolt EASi kaudu maksumaksja kanda.

Seda üllatavam on toetust saanud firmade aruandeid läbi töötades avastada, et osa neist ettevõtetest on määranud omanikele dividendi. Seda reeglid otseselt ei keela, ehkki Danilovi selgitusel loodab riik ettevõtjate ratsionaalsusele ja sellele, et nad ei ohusta oma ettevõtte jätkusuutlikkust.

”

On ju olemas selline tore mõiste nagu maksude optimeerimine. Natukene on ta selle võimalusega seotud.

Toomas Neuman, mitme EASilt toetust saanud ettevõtte osanik

klaasifirmad

Neuman kinnitab, et ühestki temaga seotud firmast, mis toetust saanud, dividende välja makstud ei ole. “Peab otsustama ju! Majandusaasta aruande esitamisel pead ütlema, mis sa oma kasumiga teed. Ja igaks juhuks sa võid öelda, et võtame ka dividende – mine tea, mis maailm toob,” selgitab ta. “Me ei ole välistanud edukat müüki, mis võimaldaks seda teha,” lisab Palm.

Pakuvad juhtimisteenust. Samuti on nii Neumanil kui ka ProtoBioS-i juhtimisega tegeleval Kaia Palmil kummalgi täielikult endale kuuluv ettevõte. Nende põhitegevus on juhtimisalased ja teadustööga seotud konsultatsioonid. Juhtimisteenust osutatakse teiste seas ka omaenda osalusega firmadele või ka Palmi puhul Vähiuuringute Tehnoloogia Arenduskeskusele, mille tegevust finantseerib samuti EAS. Palm on seal ühe projekti juht. Nii on Neumani firma Bioinf viimati esitatud 2010. aasta aruande järgi saanud juhtimisteenuse osutamise eest üle 38 000 euro. Ülejäänud osa kokku ligi 450 000 euro suurusest müügitulust tuleb teadusalastest konsultatsioonidest ehk teadmis-

test, mida ta müüb. Seda teenust ei müü ta enda sõnul mitte endaga seotud firmadele, vaid väljapoole. Palmi IndiPro on juhtimisteenusena samal aastal teeninud kokku 79 000 eurot. “Need on olnud lühiprojektid, kus me oleme kokku leppinud, et kui see ei ole otseselt seotud ProtoBioS-i tegevusega, siis me teeme neid oma ettevõtete kaudu,” ütleb Palm. Ta täpsustab hiljem, et tema juhitud ProtoBioS-ist on ta teenust osutades 2010. aastal tulu teeninud vaid paar tuhat eurot.

Juhtimistasude maksmine ei ole keelatud. “On ju selline tore mõiste nagu maksude optimeerimine. Natuke on ta selle võimalusega seotud,” selgitab Neuman tasude maksmist ja lisab, et nad vaatavad, kuidas oleks ettevõttele soodsam.

See, et need isiklikud ettevõtted mõne aastaga heasse kasumisse on end töötnud, ei tähenda nende sõnul, et nad toetuste toel jõukaks on saanud. “Rikkaks see kindlasti ei tee. Miljoneid pole meile kuskilt tasku kukkunud. Pigem on ikka vastupidi olnud – oleme oma elamised ja muud asjad pan- ti pannud, et oma kaasfinantseeringud ära maksta,” lisab Neuman.

Ä Tasub teada
EASi sponsoreeritav firmade pesakond

7,4 mln
eurot

FibroTx OÜ - toetuse summa 3,96 mln eurot

ARENDAB uudset nahatesti nahahaiguste diagnostika tarvis. Omanikud: Elongade Finanzierungs- und Beratungs GmbH (50%), MM Grupp OÜ (25%) – enamikus Margus Linnamäele kuuluv ettevõte, ProtoBioS OÜ (20%), Kisan Investeeringud OÜ (3,5%) – firma omanik on Einar Entsik, ZR Investeeringud OÜ (1,5%) – Pindi Kinnisvara juhatuse liige Kalev Roosiväli. Saanud toetusi 2006–2011.

Cellin Technologies OÜ - 1,5

TEGELEB rakubioloogiaalase arendusega. Omanikud: ProtoBioS OÜ (23%), Kisan Investeeringud OÜ (21%), Eesti Arengufond (15%) IndiPro OÜ (11%) – kuulub Kaia Palmile, Bioinf OÜ (11%), ZR Investeeringud OÜ (9%), JSK RING OÜ (6%) – investorid Sirli Sipp Kulli ja Jüri Kulli, Anu Aaspõllu (4%). Saanud toetuse 2009. aastal.

ProtoBioS OÜ - 0,95

SAANUD toetust rakendusuuringuteks rakubioloogia vallas. Praegu tegeleb diagnostika-alase arendustööga. Omanikud: Toomas Neuman, Kaia Palm ja Tõnis Timmusk. Saanud toetusi 2004–2011.

BiotaP OÜ - 0,6

ARENDAB keskkonnaseisundi mikrobioloogilise testimise platvormi. Omanikud: Eesti Arengufond (35%), Riistakast OÜ (30%) – Madis Metsis, Bioinf OÜ (24%), Sirli Sipp Kulli (9%), LSVenture OÜ (2%) – Mari-Liis Vunder, Kadri Vunder Fontana. Saanud toetusi 2007–2010.

Biolaborid OÜ - 0,37

EHITAB tootmislaborit rakkude kliiniliseks kasutamiseks, hakkab seda haldama. Omanikud: Tallinna teaduspark Tehnopol SA (25%), Taastava Kirurgia Kliinik AS (25%) – Tiit Meren, Andrus Loog, Koit Kägo, Medco Partners OÜ (15%) – Mark Eivin, Dmitri Eivin Letofin ASI kaudu jt eriaisikud, Kevelt AS (10%) – omanik Vene firma Pharmsynthez OJSC, ProtoBioS OÜ (10%). Saanud toetust 2010. aastal.

Bioinf OÜ - 0,009

OSUTAB juhtimis- ja konsultatsiooniteenuseid biotehnoloogia vallas, tegeleb teadusarendusega. Omanik: Toomas Neuman. Saanud toetuse 2008. aastal.

Ä Taust
EASi 2011. aasta kümme lemmikfirmat

eelmisel aastal enim ettevõtlustoetusi saanud 10 firmast on varasematel aastatel toetatud seitset, mitme aasta jooksul makstud toetus kokku, mln eurodes

ettevõtte (aastad, mille jooksul toetust saanud)	toetuse summa	projektide kogumaksumus	toetuse osakaal, %
Ericsson (2009–2011)	5,6	23,2	24
MP & Partners Engineering (2011)	3,2	10,3	31
Meratel (2011)	2,4	6,7	36
FibroTX (2006–2011)	4	6,8	59
Eleon (2010–2011)	1,5	4,3	35
Goliath Wind (2009–2011)	1,4	2,3	61
Visitret Displays (2007–2011)	1,1	2,8	39
BioEximi (2010–2011)	0,9	1,2	75
Scanfil (2011)	0,7	2,8	25
Cleveron OÜ (2008–2011)	0,8	1,7	47

ALLIKAS: EAS, ÄRIPÄEV

Ä Üks küsimus
Mis ProtoBioS-ist saab siis, kui toetust enam ei anta?

KAIA PALM
OÜ ProtoBioS-i juhatuse liige

Väheneb kõrgtehnoloogilise arenduse osa, sest me ei suuda oma teenusega veel seda katta. Tänu sellele, et me oleme saanud grante, ei ole meil olnud vaja oma teenust veel oluliselt reklaamida. Teenuse vajajad on leidnud meid ise, mitte meie ei ole end käinud pakkumas. Oleme otsustanud, et akrediteerime oma labori ära ja hakkame teenust laialdsemalt pakkuma, minnes välja eri suundadele, mitte ainult kliiniline meditsiin. Samas suurendame kliiniliste uuringute mahtu teenusena. Siis saab meist lihtsalt üks teenusepakkuja.

Ä Kommentaar
Viis eeldust peab olema täidetud

AARE KURIST
MM Grupi tegevjuht

Biotehnoloogiasektori investeeeringuga on võimalik edu saavutada siis, kui on täidetud viis eeldust – tugev teaduslik baas, kaitsitud või kaitsuvad intellektuaalse omandi õigused, tugev äripotentsiaal, tugev juhtkond ja meeskond, tugevad omanikud. FibroTx-i tegevus on algfaasi lõpuosas. Põhifookus on veel suunatud tugeva teadusliku baasi loomisele, tehnoloogia- ja tootearendusele ning samuti intellektuaalse omandi kaitsmisele. FibroTx-i põhieesmärk on praegu kokkulepitud ajagraafikus projekti algfaas edukalt lõpetada. Seniste tulemustega oleme enam-vähem rahul, alati ei suju kõik asjad nii kiirelt kui plaanitud – peab olema piisavalt kannatlikkust.

MM Grupp on täitnud aktiivse finantsinvestori rolli, sh investeerinud arendustegevusse veidi alla 1 miljoni euro. Samuti on MM Grupp kaasanud FibroTx-i omanikeringi Austriast pärit meiega mitteseotud finantsinvestori Elongade Finanzierungs- und Beratungs GmbH, kelle kohustus on tagada FibroTx-ile vajalikud täiendavad investeeringud siis, kui projekti algfaas on edukalt lõpetatud ning saabub aeg hakata reaalse tootega turgudele sisenema. Tänu tugevale omanikeringile ei ole suurt põhjust kahelda, et FibroTx suudab äritegevust edasi arendada ka siis, kui EASi toetus on lõppenud.

Ä Edetabel

Eelmisel aastal maksis EAS kõige suurema toetuse Ericsson Eestile

EASi toetuse suurus eurodes ja toetuse osatähtsus projekti kogumaksumuses, eurodes

	toetuse summa	projekti maksumus
ERICSSON EESTI AS	3 200 000	13 725 056
MP & Partners Engineering OÜ	3 200 000	10 320 000
OÜ MeraTel	2 360 500	6 744 500
OÜ FibroTx	1 976 827	4 034 342
Eleon AS	1 499 880	4 285 372
Goliath Wind OÜ	1 120 260	1 867 100
Visitret Displays OÜ	971 633	1 940 742
BioEximi OÜ	847 363	1 129 818
Scanfil OÜ	696 537	2 786 149
Cleveron OÜ	604 140	1 234 485
Hyrles OÜ	546 360	1 365 900
Apprise OÜ	542 070	722 760
Metaprint AS	430 593	574 125
Bole OÜ	382 555	837 835
OÜ Pidula Möis	359 503	719 006
Rantelon OÜ	318 210	530 350
AS Webmedia Group	308 096	1 062 819
AS Eesti Väärtpaberikeskus	303 105	1 212 421
Modesat Communications OÜ	302 244	612 580
Bris Teenused OÜ	301 651	603 301
AS Helmes	293 748	839 281
Bohlen AS	268 196	670 490
SIA Aloja Starkelsen	254 488	354 576
AS Elcogen	232 063	386 771
IB Krates OÜ	179 536	289 575
Sockmann Group OÜ	174 154	348 309
AHK Service OÜ	160 000	228 571
AS Liviko	159 779	319 558
Universal Industries OÜ	159 779	319 558
AS Paide Masinatehas	159 760	228 229
AS Lasita Maja	159 140	318 280
OÜ Säästke	159 031	318 062
AS Webmedia Group	157 498	314 996
Bole OÜ	155 881	311 761
AS Kitman	155 171	310 342
AS Eesti Merelaevandus	154 760	154 760
OÜ Krimelte	154 625	309 250
OÜ Cognuse	154 500	309 000
Zircon Group OÜ	153 425	306 850
Eesti Raamatupidamiskeskus OÜ	149 938	428 396
AS Technomar & Adrem	149 505	299 011
AS A. Le Coq	146 358	292 715
Eesti Post AS	144 000	288 000
AS Neiseri Grupp	144 000	288 000
AS Elme Messer Gaas	144 000	288 000
Timbeco Woodhouse OÜ	143 162	286 324
OÜ TBD-Biodiscovery	139 900	279 800
Fortumo OÜ	139 500	279 000
OÜ BLRT Marketex	139 500	279 000
Defendec OÜ	139 500	279 000
AS Elrato	138 198	276 395
OÜ Ermatiko	136 595	273 190
Modesat Communications OÜ	133 961	267 922
Testonica Lab OÜ	133 110	177 480
Cleveron OÜ	132 500	265 000
Novaterra Trade AS	130 460	260 920
AS Baltika	124 620	249 240
OÜ T-Tammer	124 500	249 000
Edisoft Baltic OÜ	124 130	413 768
AS Skinest Rail	121 192	354 609
AS Värskä Vesi	120 000	240 000
OÜ Polven Foods	118 750	237 500
AS Estanc	118 704	237 408
ON24 AS	118 400	236 800
Tiptiptap OÜ	117 838	235 675
LCDVF OÜ	116 096	232 192
AS APL Production	113 575	227 150
Alfred & Partners OÜ	113 100	226 200
OÜ Palmatin	109 634	219 268
Tartu Mill AS	106 141	212 283
OÜ Saaremaa Lihatööstus	104 900	209 800
Woodman OÜ	103 500	207 000
AS METUS-EST	101 445	202 890
AS Liviko	100 341	200 683
AS Printall	100 000	200 000

ALLIKAS: EAS, ÄRIPÄEV

ETTEVÕTLUSTOETUSED

Võitjad eelistavad vaikida

75

ettevõtetega seotud projekti toetussumma oli eelmisel aastal 100 000 eurot või suurem. Mõni firma on seotud mitme projekti-ga, nt Liviko, Webmedia.

Ä HANNES SARV
hannes.sarv@aripaev.ee

Mitu ettevõtet, mis mullu EASilt kaasatud miljo-nite eurode eest firmat arendasid, ei soovi toetu-se saamist kommenteerida. Ka EASi inimesed üt-levad, et kui firmad ei soovi rääkida, siis nemadki ei saa seda ettevõtete ärisaladust kaitstes nõuda.

Mullu suvel majandus- ja kommunikatsiooni-minister Juhan Partsiga intervjuud tehes mainis ta põgusalt ka Ericssoni Eesti investeeringut. Ta mär-kis, et tema jaoks oli oluline, et potentsiaalsele suu-rele välisinvestorile sai kohe öelda, et riik on võime-line omalt poolt investeeringut euroraha abil toe-tama. See justkui pidanuks kindlustama, et suur-

MAJANDUSMINISTEERIUMI osakonna juhataja Tea Danilovi sõnul soovib riik toetuste abil luua täiendavaid töökohti, kasvatada eksporti ja meelitada Eestisse erainvestoreid.

FOTO: ERIK PROZES

firma toob töö siia ega vii seda näiteks Poolasse. Ka praegu ütleb majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna juhataja Tea Danilov, et Ericssoni osa Eesti kogueksportis ulatub kümnendikuni, mis peaks omamoodi tõestama, et toetus on asja ette läinud.

Tegelikult ei saa mullu kokku 25,5 miljardi euro suuruse müügituluga Ericssoni investeeringut viia otseselt kokku 5,6 miljoni euro suuruse toetuse andmisega. Ericssoni Rootsi pressiesindaja selgitab, et börsifirma ei soovi nad enne järgmisel nädalal avaldatavaid esimese kvartali tulemusi tulevikku puudutavat lahata. Ei aita ka märkus, et investeering siinsesse tehasesse toimus juba minevikus.

EASi ja ettevõtte ärisaladus. Teine suurem toetusasaja jääb samuti tabamatuks. Tegemist on aastaid Eestis tegutsenud poola juurtega sakslasest ettevõtja Mirosław Pienkowski 2010. aasta lõpus asutatud OÜga MP & Partners Engineering. Firma põhitegevusalaks on metallitööstus. Toetus läks tootmiseadmete ostuks Narva tehasesse.

Arendustööst ei räägi ka OÜ Goliath Wind. Nemat tahavad turule tulla uut tüüpi tuuleturbiiniga ja firma juhatause liige Margus Dintsenko palub küsimused saata e-kirja teel. Vastuseid neile ei tule. Ettevõtte on praeguseks kaasanud EASilt 1,4 miljonit eurot.

Võiks eeldada, et maksumaksja raha abil oma äritegevust üles ehitavale firmale võiks avalikkuse huvi, kas ja kuidas seda raha kasutatakse, olla arusaadav. Teisalt on tegemist äriprojektide ja ärisaladusega – vähemalt nii selgitavad EASi inimesed seda, miks nemad ei saa kelleltki nõuda, et nad oma projektidest vabalt räägiks.

Toetus on määrava tähtsusega. Mõned siiski teevad seda. Näiteks sai teine elektrituuliku projektiga tegelev firma ehk Andres ja Oleg Sõnajalale kuuluv AS Eleon mullu oma projektile 1,5 miljonit eurot toetust. “Sellel alal on tegemist eelkõige tehnoloogiate konkurentsiga, mis viibki uute tuulikut väljatöötamisele. Turu globaalne ootus on tuulik, mis toodab oma võimsuse kohta rohkem elektrit, energiat, on töökindlam ja lihtsamini hooldatav,” selgitab Oleg Sõnajalg projekti olemust. Ta ütleb, et ise on nad viie aasta jooksul oma tuulikuprojekti investeerinud 2 miljonit eurot, kuid EASi toetus on siin määrava tähtsusega. “Lisatoetus vähendab

Toetuste eesmärk on arendada ettevõtteid läbi teadmiste ja oskuste kasvu ning suurendades nende finantsvõimalusi.

Tea Danilov, majandusministreeriumi majandusarengu osakonna juhataja

oluliselt riskifaktorit ja suurendab projekti õnnestumise tõenäosust,” selgitab ta ja lisab, et neil on tugev usk õnnestumisse.

Tartus tegutsev OÜ Visitret Displays arendab uut tüüpi ekraanimaterjali, mille eeliseks oleks nii vastupidavus kui ka pildi kvaliteet, väike energiakulu ning madal tootmishind. Samuti arendavad nad tehnoloogiat sellise ekraanimaterjali masstootmiseks. “Meie arendatav ekraanimaterjal sobib põhimõtteliselt ka painduvate ja rullitavate ekraanide tootmiseks ning võimaldab perspektiivis täisvärvilise pildi näitamist, kuid esmas- te rakenduste valikul on märksõnadeks trükipaberi- ga sarnane loetavus, videokiiirus, ilmastikukindlus ja madal energiatarve,” selgitab firma juht Madis-Marius Vahtre. Ta lisab, et ekraanimaterjalide arendusse investeeritakse maailmas miljardeid, mis aga ei tähenda, et siinsel arendusettevõttel puuduks läbilöögi võimalus.

“Unikaalne baastehnoloogia annab konkurentsieelised ning aitab alustada koostööd vajalike partneritega ekraanitööstusest, luues head võimalused turule sisenemiseks ja edukaks konkureerimiseks,” sõnab ta ja lisab, et nad teevad juba koostööd ettevõtetega Soomest, Rootsist, Itaaliast ja USAst. Vahtre märgib, et riiklik toetus projektides, kus tuleb alustada pikaajaliste rakendus- uuringutega, on väga oluline, kuna erainvestorid ei pruugi sellist riskivõtmist kannatada. “Meie ettevõttesse on tehtud ka mitu erakapitalil põhinevat investeeringut, kuid ilma EASi toetuseta oleks meil olnud raske viia läbi vajalik mahus arendustegevusi,” ütleb ta.

Hinnang eesmärkidele. Danilov sõnab, et toetuste eesmärk on arendada ettevõtteid läbi teadmiste ja oskuste kasvu ning suurendades nende finantsvõimalusi. Soovitud tulemusteks on täiendavad erainvesteeringud, ekspordikäive, lisandväärtus ja tö- kohad, mis ilma toetusteta ei tekiks.

Hinnangu, kas neid eesmärgi on seniste pro- grammi- dega suudetud täita, annab ministeerium koostöös EASiga aprilli lõpus. Seni avaldatud vähe- sed mõjuhinnangud on olnud pigem skeptilised. Viimati avaldas taolise riigikontroll 2010. aasta au- gustis. Toona tõi audit muu hulgas välja, et kasu on toetused toonud üksikutele, eraldiseisvatele ette- võtetele, riigil puudub terviklik ettevõtluspoliiti- ka. Ettevõtete tootlikkuse kasvu ega uusi eks- port- tijaid toetuste jagamine tekitada polnud suutnud.

Ä Kommenteer Biotehnoloogia tuleb paremini siduda ülejäänud majandusega

RAINER KATTEL
Tallinna Tehnikaülikooli innovatsioonipoliitika ja tehnoloogia valitsemise professor

Eestis jaguneb biotehnoloogia sektor enam- vähem kaheks. Esiteks firmad, mis elavad riigi toetuse pinnal, ja mis iseenesest ei ole halb. Ja teiseks ettevõtted, kes ise väga edukalt hakkama saavad, näiteks Quattromed, kes on juba pikka aega tegutsenud ja väga hästi hakkama saanud.

Biotehnoloogia puhul on Eestis kaks asja, mida riigil tuleks vaadata. Ühelt poolt on need tea- dus- ja arendusinvesteeringud, mis riigi seisukohast on vaadeldavad tuleviku laiatarbe tehnoloogia- na, mida ei lähe vaja teadus-arendussek- toris, vaid toiduainetööstuses, tervishoius, jäät- mekäitluses, keskkonnas ja igal pool mujal. See ei ole paha, et sinna pikaajaliselt ja korralikult in- vesteerida. Teiseks – Eesti väljakutse biotehnoloogia vallas ongi see, kuidas biotehnoloogia in- vesteering seostada olemasoleva laiemajandu- sega – toiduainetega, jäätmekäitluse, puidusek- toriga. Meie nõrkus on see seos. Ma arvan, et kõik sektoris osalejad on ka teadlikud, et see on suur väljakutse. Silla ehitamine selle sektori ja ülejäänud majanduse vahel on järgmise viie või seits- me aasta olulisim väljakutse, mida riik peab ta- gant lükkama.

”Väljakutse on see, kuidas biotehnoloogia in- vesteering seostada laiemajandu- sega.

Tallinna Tehnikaülikooli innovatsioonipoliitika ja tehnoloogia valitsemise professor Rainer Kattel

Seve Ehituse AS otsib oma meeskonda

JUHIABI

Sinu töö sisuks on: ettevõtte tegevjuhi igapäevane assisteerimine kõigis asjaajamist puudutavates küsimustes; korrektse dokumendiringluse korraldamine (kirjavahetus, lepingud, arved, e-post jms); üldtelefonile vastamine ja kõnede suunamine asjaomas- tele isikutele; klientide ja külaliste vastuvõtmine ning meeldiv teenindamine. Eeldame Sinult meie meeskonna igakülget abistamist – vajalike dokumentide ettevalmistamist jne. Sinu tökohustuste hulka kuulub ka raamatupidamisdokumentide vormis- tamine; erinevate ettevõttesiseste ürituste korraldamine, meie ettevõtte kodulehe haldus ja büroo korra- shoiu tagamine.

Oled see, keda otsime, kui:

- ✓ Omad kõrgharidust ja vähemalt 3 aastast töökogemust assisteerival ametikohal, kasuks tuleb töökogemus ehitussektoris;
- ✓ Pead oma töös oluliseks süsteemsust ja korrektust;
- ✓ Valdad inglise ja soome keelt kõnes ja kirjas, kasuks tuleb vene, norra või rootsi keele oskus;
- ✓ Sinu tugevateks külgedeks on abivalmidus ja tähelepanelikkus;
- ✓ Sul on väga hea suhtlemisoskus ja hea suuline ja kirjalik eneseväljenduse oskus;
- ✓ Oled kohusetundlik, taiplik, initsiatiivikas ja omad kõrget pingetaluvust;
- ✓ Omad algteadmisi raamatupidamisest ja see valdkond pakub Sulle huvi;
- ✓ Oled inimesena avatud ja usaldusväärne;
- ✓ Meie jaoks on oluline, et Sa oleksid positiivse ellusuhtumisega, särasilmne ja hakkaja isiksus, kes suudab igas olukorras päikese pilve tagant välja tuua ning ka konfliktisituatsioonides säilitada külma närvi ja esindusliku teeninduse.

Omal pool pakume:

- ✓ Motiveerivat töötasu;
- ✓ Huvitavat ja rutiinivaba täistööajaga tööd;
- ✓ Toredat, toetavat meeskonda ja kaasaegset töökeskkonda;
- ✓ Võimalust olla aktiivne ja osaleda enda ning ettevõtte arendamises;
- ✓ Suurepärase väljakutset saada väga hea töökogemus energiasäästlike puitlementmajade ekspordiga tegelevas ettevõttes.

Saada oma CV ja motivatsioonikiri **personal@seve.ee** hiljemalt **23. aprilliks 2012**, sobivate kandidaatidega võtame esimesel võimalusel ühendust.

Lisainfo: Margot Suits /personalijuht/ tel +372 509 9906

TEHING

Korobeinik ja Martinson ostsid rate.ee tagasi. Oodata uusi tooteid

KADRI JAKOBSON
kadri.jakobson@aripaev.ee

Kuus aastat tagasi suhtlusportaali rate.ee aktiivsed mobiilsideoperaatorile EMT maha müünud Andrei Korobeinik ostis koos äripartneri Allan Martinsoni juhitud investeerimisfondiga selle taas tagasi. EMT jaoks oli firma kasumlik, kuid ammandas end. Ostjad näevad selle äri edasiarendamisel potentsiaali.

Sel teisipäeval sai rate.ee-d haldava Serenda Investi täisomanikuks Rate Solutions OÜ, mille taga on lisaks Korobeinikule ja investeerimisfirmale Martinson Trigon veel Jaak Roosipuule kuuluv Neticom ja Jevgeni Pšenitšnikov. 2006. aasta aprillis 51% suhtlusportaalist ostanud mobiiltelefoniope-
raator EMT on omanikeringist kadunud.

Kui Korobeinik teenis aktsiapaki müügiiga kuus aastat tagasi 39 miljonit krooni, siis tõenäoliselt oli tagasiostuhind mitu korda madalam. "Pole üldse välistatud," lausus Korobeinik hinna kohta.

Kas see võis jääda miljoni euro kanti? "Vaevalt, aga ma ei saa seda kommenteerida, sest lepingu tingimused on konfidentsiaalsed. EMT on börsiettevõtte ja on targem, kui nad ise seda kommenteerivad. Ma jätan selle võimaluse neile," ütles ta.

Eesti Telekom juhatuse esimees Valdo Kalm ütles, et ka tema tehingu hinda öelda ei saa, kuna pooled on kokku leppinud seda mitte avaldada. Ta möönab, et müügihind oli mõistagi tunduvalt madalam.

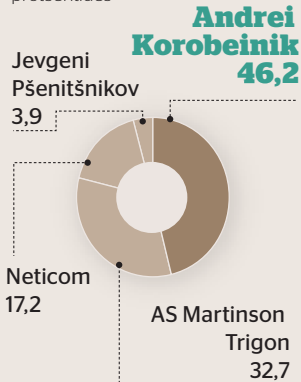
"Summa oli loomulikult väiksem. Vahepeal teenis firma väga hästi ja teenis selle hinna n-ö tagasi. Päriskorralikult on võetud ka dividende, sest firma oli väga kõrge kasumlikkusega. Ja on ka praegu kasumis," ütles Kalm.

Huvi mõlemapoolne. Küsimusele, kes oli tehingu initsiaator, vastasid Korobeinik ja Kalm, et tegelikult oli huvi mõlemapoolne.

"Kõiki nüansse ma nii täpselt ei mäleta, aga see

A Omanikud Serenda Investi aktsionärid

protsentides

ALLIKAS EVK

A Tasub teada Endised Serenda Investi aktsionärid

EMT 51%
SERENDA ESTONIA (Andrei Korobeinik) 32%
NETICOM 17%

oli mõlemapoolne," ütles Kalm. "Meie ostust oli möödunud päris mitu aastat ja müügi tingis meie keskendumine põhiäridele. See oli mõlema poole jaoks hästi mõistlik lahendus. Projekt tasus ennast ära ja aeg sai ümber," ütles Kalm.

Riigikogu liige Andrei Korobeinik on tehingu-
ga rahul. "See oli kokkulepe, mis sündis läbirääkimiste käigus. See on meie jaoks kasulik tehing."

Vahepealsed aastad pole rate.ee-l aga enam nii hästi läinud. Tugevat konkurentsi ilmestavad ka rate.ee valdusfirma Serenda Investi müüginumb-
rid. Kui veel 2008. aastal ulatus ettevõtte käive 17,94 miljoni kroonini, siis 2011. aasta müügitulu oli kõigest 441 000 eurot (6,9 miljoni krooni). Kasum enne tulumaksu oli suhtlusportaalil eelmisel aastal 82 714 eurot. Samas on Serenda Invest maksnud aastatel 2008–2011 omanikele dividende 34,12 miljonit krooni (2,18 miljonit eurot),

millest veidi enam kui pool on läinud mobiiltelefoniope-
raatorile.

"Alguses oli rate.ee tõesti edukam kui hiljem, kuid selles polnud ka midagi üllatavat," nentis Kalm. "Oli teada, et rahvusvahelised suhtlusvõrgustikud siia tulevad. Üldjoontes ütlesin, et projekt tasus end ära ja see ammandus meie jaoks. Meie huvi oli müüa rate.ee kõnekaarte ja tippajal oli meil 50 000 klienti. Kuid kõnekaardi roll on muutunud ja et fookus läks rohkem lepingulisele kliendile, siis asjade kokkulangemisel leidsime, et oleks päris mõistlik, kui professionaalsemad inimesed, kes seda äri kunagi ajasid, ajavad seda edasi," rääkis Kalm.

Rate.ee vahepealsete ja mitte nii väga edukate aastate kohta ütles Korobeinik, et kui ta oleks omanik olnud, oleks ta palju asju teisiti teinud, kuid kokkuvõttes ja rahaliselt on ta kogu komplektiga rahul. "Rahaliselt ma kaotanud pole."

„Üldjoontes ütlesin, et projekt tasus end ära ja see ammandus meie jaoks.“

Eesti Telekom juhatuse esimees Valdo Kalm

Nokia teenis 1,6 miljardi eurose kahjumi

Nokia raporteeris esimese kvartali 1,572 miljardi eurosest puhaskahjumist, vahendas Bloomberg.

Mullu samal ajal teenis ettevõtte 231 miljonit eurot puhaskasumit. Ettevõtte ärikahjumiks kujunes 1,34 miljardit eurot võrreldes mulluse 439 miljoni eurose kasumiga. Ettevõtte sai 1,1 miljardit eurot erakorralist kulu, osaliselt Nokia Siemensi võrgusadmete üksuse restruktureerimise tõttu. Analüütikud ootasid ettevõtetelt 312,6 miljoni eurost kahjumit.

83

miljonit telefoni ehk 24 protsenti vähem kui mullu saatis Nokia oma tehastest telefone välja selle aasta I kvartalis.

Käive kahanes 29 protsenti, 7,35 miljardile eurole, mis on peaaegu seitsme aasta väiksem käive.

"Ma imestan, kes ostab selliste suhtarvudega aktsiat," ütles KBC Asset Managementi fondijuht Leon Cappaert, kes müüs Nokia aktsiad juba aasta tagasi. "Kõigil on kõrgemad marginaalid kui praeguses olukorras oleval Nokial," lisas ta.

Nokia saatis esimeses kvartalis tehastest välja mullusest 24 protsenti vähem telefone.

ARIPAEV.EE

Müüa valmis korterid Viimsis Heki tee 4

Lõpeta otsimine – hakka elama!

KLIENDIPÄEV

21.04 kell 11–15

Superhinnad 16.–30.04

Hinnad al 1100 eurot/m²

www.hekitee4.ee

Margus Kluge
tel +372 506 8335
info@martinoza.ee

Poola kindlustusgrupp sihhib Eesti turgu

Poola kindlustusgigant PZU Group otsib võimalusi oma tegevuse toomiseks Lätti ja Eestisse, kirjutas news2biz Latvia.

Baltimaade äritegevust kavatakse juhtida PZU Leedu tütarettevõtte kaudu, kuna sellel on kohalikul turul tugev positsioon.

PZU Lietuva tegevjuhi Marius Jundulase kinnitusele kavatakse Eesti ja Läti turule siseneda selle aasta esimesel poolel. Märtsi keskel avalikustatud

uue strateegia järgi kavatakse PZU kulutada välismaal laiendamisele 1,4–1,7 miljardit eurot.

Number võib kerkida kuni 3 miljardini, kui Poola kindlustusfirma leiab endale partneri, kes tema ambitsioone toetab. Lisaks Balti regioonile on ettevõtte huvitatud ka Balkani maade riikidele kuuluvatest kindlustajatest.

PZU kõige kiiremini kasvavad ärisegmendid on liikluskindlustus ja varakindlustused.

ARIPAEV.EE

NAFTA

Sanktsioonid Iraani naftaeksporti ei mõjuta

Naftatööstuse aruanded näitavad, et rahvusvahelised sanktsioonid ei ole mõjutanud Iraani naftaeksporti, kirjutas CNBC.

Joint Organization Data Initiative'i viimased andmed näitavad, et Iraan tootis veebruaris 3,752 miljonit barrelit naftat, mis on kõrgeim tase pärast 2008. aasta detsembrit.

Võrreldes jaanuariga suurenes veebruaris tootmine 32 000 barreli võrra. Naftaeksport kasvas hinnanguliselt 3,2%.

TALLINN

Raamatupidajate koondamine kulukas

Tallinna linnavalitsus kiitis eilsel istungil heaks korralduse, millega eraldatakse linnavalitsuse reservfondist neljale linnaosavalitsusele raamatupidajate koondamiseks 118 849 eurot.

1. aprillist osutab Haabersti, Mustamäe, Nõmme ja Põhja-Tallinna linnaosa valitsustele raamatupidamisteenust linnakantselei finantsteenistus. Kuna linnaosade valitsused ei näinud eelarve koostamisel ette ametnike koondamist, tuleb raha reservfondist.

Ta lisas, et aja poolest ta selle äri tegeleda ei jõua, kuid teadmistega võib abiks olla küll. Tema sõnul plaanitakse rate.ee klientidele pakkuda uusi tooteid, samuti arendatakse edasi suhtlusportaal Flirtic.

Rate.ee ostnud Rate Solutions OÜ omab rate.ee-ga sarnaseid sotsiaalvõrgustikke ja osutab SMS-teenuseid kümnekonnas riigis, kuid põhiosa käibest tuleb siiski Eestist ja Lätist.

Internetifirma viimaste aastate käive on pidevalt vähenenud ning jäänud umbes 100 000 euro juurde. Rate.ee edulugu pole firma suutnud koostada ja on aastaid jooksvas kahjumis olnud. Küll aga on sama seltskond viimase aasta jooksul meedias tähelepanu saanud seoses vallaliste kohtumissaidiga Flirtic, kuhu 2011. aasta suvel investiti umbes miljon dollarit ning kuhu pani raha alla rahvusvaheline riskikapitalifirma Almaz Capital Partners oma fondi Cisco Russia Fund I kaudu.

ANDREI KORBEINIK on rate.ee tagasiostmisega rahul. "See on meie jaoks kasulik tehing," ütles ta. FOTO: ANDRAS KRALLA

Ligi: lähiaastate eelarved on ülejäägiga

Eile kabinetiistungil riigieelarve strateegiat arutanud rahandusminister Jürgen Ligi sõnul tuleb lähiaastate eelarve prognooside kärpimisest hoolimata ülejäägiga.

Nädala jooksul peaks 2013–2016 riigieelarvestrateegia Ligi sõnul kokku saama. "Oleme võtnud sihikule, pärast ränka kriisi ja prognooside mõningast kärpimist, siiski eelarve ülejäägi. Nii nagu kokku lepitud," ütles Ligi.

Valitsus otsustas eilsel istungil võtta sel aastal riigifirmadest 2012. aasta eelarvesse dividendidena 128 miljonit eurot – Eesti

Energiast 65, Tallinna Sadamalt 44, Eesti Lotolt 5,4 ja Eesti Raudteelt 4,8 miljonit eurot.

"Vaadates üldist firmade olukorda – ega nad väga kurta ei saa. Minu isiklik hinnang on, et riigifirmadel rahakitsikust ei ole," lisas Ligi.

Ministri sõnul on kavas majandusministeeriumiga senisest põhjalikum revisjon teha, mille käigus hinnatakse investeringute tootlikkust, otstarbekust, likviidsust ja kapitaliseeritust.

2011. aasta eelarvesse maksid riigifirmad 108 miljonit eurot.

ARIPAEV.EE

24.04.2012

Radisson Blu Hotel Olümpia
konverentsikeskuses

VI Toiduainetööstuse aastakonverents

Jätkusuutlik toiduainetööstus

Korraldaja:

EESTI TOIDUAINETÖÖSTUSE LIIT
ASSOCIATION OF ESTONIAN FOOD INDUSTRY

Toetaja:

Põllumajandusministeerium
Eesti Toit

Peasponsorid:

Kalev
ANNO 1806
TERE

Sponsorid:

A.Le Coq
Baltoino
Hellenic
Fazer
FELIX
RAKVERE
Mamma
LIVIKO
Eesti Toiduainetööstuse Liit

Koostööpartnerid:

Eesti Toiduainetööstuse Liit
Tallinna Ettevõtlusamet
Eesti Leviala

9.00 – 10.00 Registreerimine, hommikukohv
10.00 – 10.05 Sissejuhatus - Toiduliidu juhataja **Sirje Potisepp**
10.05 – 10.15 Pöördumine - Toiduliidu volikogu esimees **Enn Kunila**

I sessioon: **TOIDUAINETÖÖSTUS JA MAJANDUSKESKKOND**
Moderaator **Sirje Potisepp**

10.15 – 10.35 Eesti toiduainetööstuse väljavaated 2014 - 2020
Põllumajandusministeeriumi kantsler **Ants Noot**
10.35 – 11.15 Majandusarengud maailmas lähiaastatel
Tarkinvestor.ee asutaja - **Kristjan Lepik**
11.15 – 11.55 Eesti majanduse esimene euro-ala aasta
TÜ rahvusvahelise ettevõtluse professor - **Urmes Varblane**
11.55 – 12.00 I sessiooni kokkuvõte - **moderaator**
12.00 – 13.00 Lõuna, fuajees toodete degusteerimine
13.00 – 13.50 "Eesti Parim Toiduaine 2012" väljakuulutamine, võitjate autastamine;
Toiduliidu parimate eksportivate ettevõtete tunnustamine
Tseremoonial osaleb majandus- ja kommunikatsiooniminister **Juhan Parts**

II sessioon: **TOIDUAINETÖÖSTUS JA MÕJUTEGURID - EKSPORT**
Moderaator: **Kuldar Leis**

14.00 - 14.40 Ekspordi olulisus jätkusuutlikus toiduainetööstuses
Ekspordiakadeemia õppejõud **Juhan Bernadt**
14.40 – 15.10 Kuidas olla edukas Vene toiduturul
Rigas Piena Kombinats jäätiseäri juhataja **Dmitry Dokin**
15.10 – 15.30 Tervislik paus, toodete degusteerimine
15.30 – 16.00 Ebaõnnestumised erinevate brändide/toodete turuletoomisel sh ekspordil
AS Premia Foods juhataja **Kuldar Leis** ja turundusdirektor **Katre Kõvask**
16.00 – 16.50 Diskussioonivoor*: Kuidas oleme edukad eksportimisel?
Liviko AS – **Neeme Naaris**; Tere AS – **Ülo Kivine**; Lightfood OÜ – **Sergel Melnik**;
Kalev Chocolate Factory AS – **Kaldo Kaare**
16.50 – 17.00 Lõppsõna ja kokkuvõte - **moderaator**
17.15 Pidulik vastuvõtt banketisaalis

*korraldaja jätab endale õiguse teha vajadusel programmi muudatusi

Aastakonverentsi hind
77 EUR (km-ga 92.40 EUR)
Toiduliidu liikmetele
50 EUR (km-ga 60 EUR)
TL erialaliitude liikmetele
64 EUR (km-ga 76.80 EUR)

Täpsem info ja registreerimine www.toiduliit.ee või telefonil +372 6484 621

ENAMPAKKUMISTEATED

OÜ Skovales (pankrotis) pankrotihaldur müüb Pankr\$ 5 136 alusel suulisel enampakkumisel OÜ Skovales (pankrotis) omandis oleva merelaeva HELI (kantud Harju Maakohtu registriosakonna laevakinnistusraamatu registriosas, laeva registrinumber 1M08D04, IMO number 9081344) alhinnaga 950 000 eurot. Merelaeva müügil ei arvestata käibemaksu vastavalt käibemaksuseaduse § 15 lg 3 p-le 3.

Rahvusvahelise merivõlgade ja pantide konventsiooni artikli 13 lõike 1 kohaselt, kui nimetatud konventsioonis ei ole sätestatud teisi, kohaldatakse konventsiooni sätteid kõigile osalisriigi või mitteosalisriigiks oleva riigi registristse kantud merelaevadele tingimusel, et viimased alluvad osalisriigi jurisdiktsioonile. Artikli 15 alusel ei piira konventsioon õigust jõustada piiratud vastutust sätestavaid rahvusvahelisi konventsioone või riigi vastavaid seadusi.

Laeva asjaõigusseaduse § 79 lõike 1 kohaselt kinnistatud laevale või merelaevale, mis koostuslikus korras kuulub kinnistamisele, pööratakse sissenõue võlgniku kinnisvarale täitemenetluse seadustikus sissenõude pööramiseks ettenähtud sätete järgi, arvestades käesolevas seaduses kehtestatud erisusi. Laeva arestimine ja selle hoidmine toimub vallasvara arestimiseks ettenähtud sätete järgi, välja arvatud märke tegemine laevakinnistusraamatusse vastavalt täitemenetluse seadustikule. Laeva asjaõigusseaduse § 80 lg 1 kohaselt on laeva asjaõigusseaduse § 79 lg-s 1 nimetatud asjadele sissenõude pööramine võimalik ainult sundenampakkumise teel, sundvalitsemine on välistatud.

Vastavalt rahvusvahelise merivõlgade ja pantide konventsiooni artiklile 11 ja laeva asjaõigusseaduse § 87 lg-le 2:

Laevakinnistusraamatu kanded:

I jakku on kantud:
Nimi HELI; kutsung ESJD; IMO number 9081344; liik (mere- või siseveelaev) merelaev; tüüp kasutusala järgi segalastilaev; laevakere põhimaterjal teras; ehitusaasta 1993; ehitaja Scheepswerf Ferus Smit B.V.; ehituskohat Hoogezand, Holland; kodusadam Tallinn; üldpikkus 89,56 m; pikkus 85 m; laius 13,17 m; parda kõrgus 7,1 m; süvis 5,7 m; kogumahutavus 2 735; puhasmahutavus 1 587; mootekiri – Veeteede Ameti poolt 28.03.2008.a. väljaantud Rahvusvaheline mootekiri; kandejõud 4 273; peajõuseadme tüüp, mark, arv ja võimsus (kW) – diisel, Wärtsilä-Nohab 8V25, 1*1690.

Kinnistatud Harju Maakohtus. Endine nimi HELIA. 25.03.2008 avalduse alusel sisse kantud 07.04.2008. Kohtunikuabi Evi Tuula.

Lipuõiguslikud märkused - laeval on õigus kanda Eesti lippu vastavalt laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse § 1 lg 2 p-le 3. Sisse kantud 07.04.2008. Kohtunikuabi Evi Tuula.

II jao kande nr 1 alla on kantud omanik OÜ Skovales, registrikood 11470341, Tallinn, Harjumaal. 26.03.2008 müügikirja alusel sisse kantud 07.04.2008. Kohtunikuabi Evi Tuula. Sama jao ja kande numbri alla on kantud käsutamise keelumärge Toomas Saarma kasuks. 06.12.2011 avalduse ja 01.12.2011 kohtumääruse alusel sisse kantud 07.12.2011. Kohtunikuabi Anu Tükia.

III jao kanne nr 1 laevahüpetee summas 76 668 340 krooni on kustutatud 16.10.2008 avalduse alusel 17.10.2008. Kohtunikuabi Inge Ruus.

III jao kande nr 2 alla on kantud laevahüpetee summas 79 700 000 krooni Danske Bank A/S, registrikood 61126228, Taani kasuks. Laeva igakordne omanik on kohustatud alluma kohesele sundtäitmisele. 16.10.2008 laevahüpetee

seadmise lepingu ja asjaõiguslepingu alusel sisse kantud 17.10.2008. Kohtunikuabi Inge Ruus.

Laev HELI müüakse enampakkumisel alhinnaga 950 000 (üheksasada viiskümmend tuhat) eurot. Merelaeva müügil ei arvestata käibemaksu vastavalt käibemaksuseaduse § 15 lg 3 p-le 3.

Enampakkumisest osavõtmiseks tuleb pangavõlga tagatisraha **10% alhinnast** selgitusega “Laeva HELI enampakkumise tagatisraha”. Juhul, kui tagatisraha tasuja ei ole enampakkumisel osaleja, tuleb selgituses märkida, millise enampakkumisel osaleva isiku eest on tagatisraha tasutud.

Tagatisraha tuleb maksta OÜ Skovales (pankrotis) pangakontole nr 221039932669 Swedbank AS-s enne enampakkumise päeva või enampakkumise päeval enne konkreetse pakkumise tegemist tingimusel, et pankrotihalduril on raha laekumist võimalik koheks kontrollida. Tagatisraha sularahas maksta ei saa. Enampakkumise võitja poolt tasutud tagatisraha arvatakse ostuhinna sisse, teistele osavõtjatele tagastatakse tagatisraha enampakkumise päeval järgneva tööpäeva jooksul. Enampakkumisest osavõtjad ei saa tagatisraha tasaarvestada oma nõuetega OÜ Skovales (pankrotis) vastu.

Laeva HELI osta soovivat isikutel on õigus esitada kirjalik pakkumine enampakkumisel osalemiseks ja müüdava vara ostmiseks, milles peab olema märgitud:
a) pakkuja nimi/ärinimi ja elukoht/asukoht, samuti kontaktandmed (pakkuja isiklik pangakonto number, kuhu tagastada tagatisraha; postiaadress, telefon, e-posti aadress, olemasolul faks);
b) laeva IMO number ja pakutav hind numbrite ja sõnadega;
c) pakkuja selgelt väljendatud siduv nõusolek osta laev HELI enampakkumise teates sätestatud tingimustel;
d) informatsioon selle kohta, millise riigi laeva-registristse soovitakse laev HELI selle omandamisel registreerida.
Pakkumine ei või olla tingimuslik.
Pakkumisele tuleb lisada koopia pakkuja isikut tõendavast dokumendist, Eestis registreeritud juriidilisel isikul äriregistrikaardi väljavõte, välismaistel juriidilistel isikutel asukohariigis väljaantud registritunnistus või väljavõte vastavast registrist, mis on seaduses sätestatud juhtudel kinnitatud apostilliga või legaliseeritud ning teised pakkuja esindaja esindusõigust nõuetekohaselt tõendavad dokumendid.
Kirjalik pakkumine ja esindusõigust tõendavad dokumendid tuleb esitada notariaalselt kinnitatult või vandetõlgi poolt tõlgituna eesti keelde, juhul kui originaalid on teistes keeltes.

Kirjalik pakkumine tuleb kinnises ümbrikus esitada pankrotihaldurilt hiljemalt enne enampakkumise algust aadressil: pankrotihaldur Toomas Saarma, OÜ Haldur, Kotzebue 9, 10412 Tallinn. Ümbrikule peab olema märgitud “Laev HELI enampakkumine”.

Suuline enampakkumine toimub **24. mai 2012.a., kell 13:00** aadressil OÜ Haldur, Kotzebue 9, Tallinn. Enampakkumisel tehtavate pakumiste samm on 10 000 (kümme tuhat) eurot. Ülepakkumisi võib teha ka mitme pakkumise sammu võrra korraga. Enampakkumise võitja tehakse teatavaks enampakkumise päeval ning võitjaks tunnistatakse isik, kes pakub laeva HELI eest kõige kõrgema ostuhinna. Pankrotihalduril on õigus lükata esitatud pakkumise tagasi täitemenetluse seadustiku §-s 89 sätestatud juhtudel, samuti kui enne enampakkumise algust esitatud kirjalik pakkumine ei vasta nõuetele või on esitatud hilinenult.

Kinnistatud merelaeva ja sellega koos müüdüd esemete hävimise riisiko läheb enampakkumisel ostjale üle pakkumise parimaks tunnistami-

sega. Pakkumise parimaks tunnistamisest alates kannab ostja kõik kulud ja koormatised ning saab kogu kasu.

Pankrotihaldur ei vastuta asja müümisel müüdüd asja puuduste eest.

Rahvusvahelise merivõlgade ja pantide konventsiooni artikli 12 lõike 1 kohaselt lõpevad laeva sundenampakkumisel osalisriigis kõik laeval lasuvad registristse kantud pandid, hüpooteegid ja koormatised, välja arvatud need, mille ostja võtab nende pidajate nõusolekul enda kanda, ning kõik võlad ja muud koormatised, olenemata nende iseloomust, kui a) laev on sundenampakkumise ajal osalisriigi jurisdiktsiooni all ning b) sundenampakkumine toimub nimetatud osalisriigi seaduste ja artikli 11 ning artikli 12 kohaselt. Sama artikli lõike 2 alusel makstakse arestimis-, kinnipidamis- ja sundenampakkumise tasud ning -kulud sundenampakkumise tulust esimeses järjekorras. Tasud ja kulud sisalvadavad inter alia laeva ning meeskonna ülalpidamiskulusid ja palku ning muid artikli 4 lõike 1 punktis a nimetatud summasid ja laeva arestimise või kinnipidamise ajal tekkinud tasusid. Artikli 12 lõike 5 alusel, kui osalisriigis registreeritud laev on sundenampakkumise objekt teises osalisriigis ning kui järgitakse lõike 1 punkte a ja b, peab pädev asutus ostja soovil andma talle tõendi selle kohta, et laev müüakse registristse kantud pantide, hüpooteekide ja koormatisteta, välja arvatud need, mille ostja on võtnud enda kanda, ning muude pantide ja koormatisteta. Pärast tõendi väljastamist on registripidaja kohustatud kustutama kõik registristse kantud pandid, hüpooteegid ja koormatised, välja arvatud need, mille ostja on enda kanda võtnud, ning registreerima laeva ostja nimelise või vajaduse korral andma välja registrist kustutamise tõendi uueks registreerimiseks.

Enampakkumise tulemuse kohta koostatakse kirjalik akt, mille haldur esitab laevaregistri laeva omandi ülekandmiseks Eesti laevakinnistusraamatus või laeva kustutamiseks laevakinnistusraamatust, kui laev kaotab omandi ülemineku tõttu õiguse kanda Eesti riigilippu, enampakkumise võitjale tingimusel, et enampakkumise võitja on tasunud kogu laeva ostuhinna hiljemalt 15 (viieteistkümme) päeva jooksul, arvates enampakkumise päevast. Enampakkumise võitja ei saa ostuhinda tasaarvestada oma nõuetega OÜ Skovales (pankrotis) vastu. Kui enampakkumise võitja ei tasu kogu laeva ostuhinda tähtaegselt, tunnistatakse enampakkumine nurjunuks ning enampakkumise võitja poolt tasutud tagatisraha ei tagastata.

Laeva asjaõigusseaduse § 89 lõike 1 alusel läheb omand kinnistatud laevale või kohustuslikus korras kinnistamisele kuuluvale laevale üle alates sundenampakkumise akti jõustumisest. Enampakkumise akt jõustub peale kogu ostuhinna tasumist.

Laeva valduse üleandmises lepitakse enampakkumise võitjaga kokku peale kogu ostuhinna tasumist ja enampakkumise akti jõustumist.

Kõik laeva koormavad asjaõigused kustutatakse laevaregistrist halduri avalduse alusel, välja arvatud õigused, mille püsijäämises on kande järgi õigustatud isik ja enampakkumise võitja notariaalselt tõestatud lepinguga kokku lepitud ning esitanud vastava kokkuleppe haldurile kuni ostuhinna tasumiseni. Omandi ülekandmise ja asjaõiguste kustutamise kaasnevad kulud ja riigilõivud peab enne akti esitamist Harju Maakohtu registriosakonnale tasuma enampakkumise võitja.

Laeva asjaõigusseaduse § 93 lõike 1 kohaselt, kui laev on sundenampakkumise korras müüdüd, väljastab pankrotihaldur ostja nõudmisel tõendi, et laev on vaba merivõlgadest, hüpooteekidest ja muudest koormatistest. Sama sätte

lõike 2 alusel, kui laev on sundenampakkumise korras müüdüd, kustutatakse pankrotihalduri poolt väljastatud tõendi alusel kõik koormatised eeldusel, et sundenampakkumisest on nõuetekohaselt teavitatud kõiki õigustatud isikuid. Ei kustutata koormatisi, millega ostja nõustub. Juhul, kui laev kaotab omandi ülemineku tõttu õiguse kanda Eesti riigilippu, sisaldub Harju Maakohu registriosakonna poolt väljastatav laevakinnistusraamatust kustutamise tõend kinnitust, et laevakinnistusraamatusse ei ole selle laeva kohta jäänud hüpooteek ega muid koormatisi. Laeva ei ole võimalik laevakinnistusraamatust kustutada viisil, et laeva jäävad ostja nõusolekul Eesti laevakinnistusraamatus koormama hüpooteegid või muud koormatised.

Kõik isikud, kellel on OÜ Skovales (pankrotis) suhtes merivõlad/merinõuded, peavad esitama OÜ Skovales (pankrotis) pankrotihaldurile Toomas Saarmale allkirjastatult nõudeavalduse ja nõuet tõendavad dokumendid enne enampakkumist aadressil Kotzebue 9, postkast 1509, 10412 Tallinn ja/või elektrooniliselt e-posti aadressil haldur@haldur.eu.

Kõik isikud, kellel on õigusi laevale HELI, peavad esitama tõendid oma õiguste kohta enne enampakkumist; tõendit ei pea esitama isikud, kelle õigused on kantud laevaregistristse.

Täiendav informatsiooni e-posti aadressil haldur@haldur.eu või telefoni teel 6270 444.

Ametlikes Teadaannetes enampakkumisteade avaldatud 18.04.2012.a. <http://www.ametlikudteadaanded.ee/index.php?act=1&teade=4087796>

The trustee in bankruptcy of private limited company Skovales (bankrupt) is selling in accordance with Article 136 of Estonian Bankruptcy Act at an oral auction motor vessel HELI (entered into Harju County Court registry department ship registry under registry number 1M08D04, IMO number 9081344), belonging to the private limited company Skovales (bankrupt), with a starting price of 950 000 euros. In accordance with Article 15 (3) (3) of the Estonian Value-Added Tax Act, value added tax is not added to the sale price.

In accordance with Article 13 (1) of the International Convention on Maritime Liens and Mortgages, unless otherwise provided in the Convention, its provisions shall apply to all sea-going vessels registered in a State Party or in a State which is not a State Party, provided that the latter's vessels are subject to the jurisdiction of the State Party. Article 15 (1) of the International Convention on Maritime Liens and Mortgages stipulates that nothing in the Convention shall affect the application of any international convention providing for limitation of liability or of national legislation giving effect thereto.

Article 79 (1) of the Estonian Law of Maritime Property Act stipulates that a claim for payment against a registered ship or sea-going vessel which is subject to mandatory registration is made pursuant to the provisions for making a claim for payment against the real property of a debtor prescribed in the Code of Enforcement Procedure, taking account of the specifications established in that Act. The seizure and storage of a ship is effected pursuant to the provisions provided for seizure of movable property, except the making of a notation in the register of ships which is effected pursuant to the Code of Enforcement Procedure. In accordance with Article 80 (1) of the Estonian Law of Maritime Property Act, making of a claim for payment against objects specified in subsection 79 (1) of the Estonian Law of Maritime Property Act is possible only by way of a compulsory auction: compulsory administration is excluded.

In accordance with Article 11 of the International Convention on Maritime Liens and Mortgages and Article 87 (2) of the Estonian Law of Maritime Property Act:

Entries in the ship register:
Entries in division I:
Name HELI; call sign ESJD; IMO No. 9081344; class (sea-going or inland) - sea-going ship; type by application - ship of general cargo; main material of the hull - steel; construction year - 1993; built - by Scheepswerf Ferus Smit B.V.; place of construction - Hoogezand, the Netherlands; home port - Tallinn; length overall - 89.56 m; length - 85 m; width - 13.17; breadth - 7.1 m; depth - 5.7 m; gross tonnage - 2,735; net tonnage - 1,587; tonnage certificate - international tonnage certificate issued by Estonian Maritime Administration on March 28, 2008; loading capacity - 4,273, main engines type, make, number and capacity (kW) - diesel, Wärtsilä-Nohab 8V25, 1* 1690.

Registered in Harju County Court. Former name HELIA. On the basis of the application of March 25, 2008, entered into the registry on April 07, 2008. Assistant judge Evi Tuula.

Flag notes - the ship is permitted to fly the flag of the Republic of Estonia pursuant to Article 1(2)(3) of the Estonian Law of Ship Flag and Registers of Ships Act. Entered on April 07, 2008. Assistant judge Evi Tuula.

In division II, under entry no 1, private limited company Skovales, registry code 11470341, Tallinn, Harju County, is entered as the owner. Entered on April 07, 2008, on the basis of the bill of sale dated March 26, 2008. Assistant judge Evi Tuula. In the same division and entry the prohibition of disposal is entered in favor of Toomas Saarma. Entered on December 07, 2011 on the basis of the application of December 06, 2011 and court ruling of December 01, 2011. Assistant judge Anu Tükia.

In division III, under entry no 1, the ship mortgage in the amount of 76,668,340 Estonian kroons has been deleted on October 17, 2008, on the basis of the application of October 16, 2008. Assistant judge Inge Ruus.

Under Division III, under entry no 2 ship mortgage in the amount of 79,700,000 Estonian kroons has been entered in favor of Danske Bank A/S, registry code 61126228, Denmark. Owner of the vessel from time to time is required to be subject to immediate compulsory execution. On the basis of ship mortgage contract and the real right contract from October 16, 2008, entered on October 17, 2008. Assistant judge Inge Ruus.

Motor vessel HELI is sold at an auction with the starting price of 950 000 (nine hundred and fifty thousand) euros. In accordance with Article 15 (3) (3) of the Estonian Value-Added Tax Act, value added tax is not added to the sale price.

In order to participate at the auction, a deposit in the amount of **10% of the starting price** of the auction must be paid by bank transfer with the explanation “Deposit for the auction of motor vessel HELI”. If the person paying the deposit is not the participant at the auction, the explanation must specify, for which participant at the auction the deposit has been paid.

The deposit must be paid to the bank account of private limited company Skovales (bankrupt) No 221039932669 in AS Swedbank before the date of the auction or on the date of the auction before making the specific bid on condition that the trustee in bankruptcy can immediately confirm receipt of the sum. The deposit can't be paid in cash. Deposit paid by the winner of the auction shall be calculated as part of the sale price, the deposit shall be returned to other participants at the auction during the next working day following the date of the auction. Participants at the auction can't set off the deposit with their claims against private limited company Skovales (bankrupt).

Persons wishing to purchase motor vessel HELI

TELIASONERA juhatuse esimees Lars Nyberg tõdeb, et klientide käitumine sunnib ärimudelit muutma. FOTO: AFP PHOTO

TULEMUS

TeliaSonera valmistas pettumuse. Prognoos püsib

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

**TeliaSonera esimese kvartali tulemus valmis-
tas analüütikutele pettumuse, vahendas Bloom-
berg.** Ettevõtte esimese kvartali kasum vähenes aastaga 16 protsenti, 3,91 miljardile Rootsi kroonile. Analüütikud ootasid 4,13 miljardi Rootsi kroonist kasumit. Käive kasvas 3 protsenti, 25,7 miljardile kroonile.

Ettevõtte Norra ja Taani mobiilsideüksuste tulemused halvenesid ja Hispaania üksuse marginaal tõmbus kokku.

“Ettevõtte kinnitas uuesti prognoosi, kuid kui nad ei saanud esimese kvartaliga hakkama, tekib loomulikult küsimus, kas nad suudavad terve aasta ootusi täita,” ütles Evli Banki analüütik Mikko Ervasti. “Ma eeldan, et aktsia reageerib tulemustele negatiivselt, kuna vaba raha voog oli nõrk ning Hispaania tulemus eriti nõrk.”

Norras kahanesid käive ja marginaal seoses regulatiivsete muudatustega ning Taanis hinnasõja tõttu.

“Muutunud kliendikäitumine on viinud vajaduseni arendada ärimudelit. Tuleb mõelda, kuidas me hakkame edaspidi oma teenuste eest raha küsima,” ütles TeliaSonera juhatuse esimees Lars Nyberg.

Hispaania üksuse EBITDA-marginaal kahanes 1,7 protsendile ning kogu ettevõtte marginaal vä-

Taust **Tegutseb** **arenevatel turgudel**

TELIASONERA pakub teenu-
seid Skandinaavias ja Bal-
ti riikides, Euraasia areneva-
tel turgudel, kaasa arvatud
Venemaa ja Türgi, ning His-
paanias.

TÖÖTAJAD on üle maailma
enam kui 26 000. 2010. aas-
tal ulatus grupi käive 106 582
miljoni Rootsi kroonini.

AKTSIAD on noteeritud
NASDAQ OMX Stockholm ja
Helsingi börsil.

henes 1,5 protsendipunkti võrra, 34,3 protsendile. Ettevõtte säilitas selle aasta marginaaliprognnoosi ning ootab kohalikes väeringutes käibe 1–2 protsendist kasvu.

Ettevõtte investeerib Hispaanias võrgu moderniseerimisse. Seal kasvas esimeses kvartalis klientide voolavus, kuna ettevõtte vähendasid mobiiltelefonide subsiidiume, millega seotakse kliente.

Rootsis kavatseb TeliaSonera katta suurema osa maast kiire lairiba mobiilside võrguga selle aasta lõpuks.

Eestis kasv kontserni keskmisest nõrgem. TeliaSonera Eesti tütarfirma EMT käive ulatus esimeses kvartalis 40,6 miljoni euroni. See kasvas eelmise aasta sama perioodiga võrreldes vähem kui TeliaSoneral keskmiselt – 2%. Suurim kasv tuli mobiilsest internetist, mis kasvas aasta lõikes 47%.

EMT üldine turuosa on 45% ning esimese kvartali lõpu seisuga oli EMT-1804 000 klienti, neist 548 000 lepingulist ja 256 000 kõnekaardi kasutajat.

“Oluline on välja tuua just EMT üldturuosa stabiilsus vaatamata väga tihedale konkurentsile,” ütles EMT juhatuse esimees Valdo Kalm. “Tuleb rõhutada just lepinguliste klientide arvu kasvu ning seda, et ehkki viimasel ajal on palju räägitud numbri liikuvusest, moodustab see ainult umbes neljandiku liitumistest,” lisas ta.

Kalmu sõnul jätkub nii arvutis kui ka nutitelefonis kasutatava mobiilse interneti kasv, samuti tahvelarvutite kasutajate seas. “Juba 95% EMT klientidest valib 3,5G toega tahvelarvuti,” märkis ta.

EMT 4G võrk katab esimese kvartali lõpuks 35% Eesti elanikkonnast, aasta lõpuks jõutakse 70%ni.

ENAMPAKKUMISTEATED

have the right to submit a written offer to participate at the auction and to buy the asset sold at the auction, which must include the following information:

a) name/business name and place of residence/ location of the tenderer, as well as contact information (bank account number of the tenderer to which the deposit can be returned; postal address; telephone number, e-mail address, fax (if any));
b) IMO number of the vessel and the price in figures and words;
c) tenderer's clearly expressed and binding consent to purchase the vessel HELI under the conditions provided in the notice of the auction;
d) information concerning the country where the vessel HELI shall be registered after its acquisition.

The offer may not be conditional.
The offer shall be accompanied by a copy of the tenderer's ID, in case of legal persons registered in Estonia, extract of their commercial register card, in case of foreign legal persons, registry certificate issued in their country of origin or appropriate extract from the registry, which is apostilled or legalised in the cases provided by law and other relevant supporting documentation concerning the right of representation of the tenderer's representative.
Written offer and supporting documentation concerning the right of representation must be submitted translated into Estonian in a notarial form or by a sworn translator, if the original documents are in other languages.

Written offer must be submitted in a sealed envelope to the trustee in bankruptcy latest before the beginning of the auction at the following address: Trustee in bankruptcy Toomas Saarma, OÜ Haldur, Kotzebue 9, 10412 Tallinn. The envelope must be marked as “Auction of vessel HELI”.

The oral auction shall take place on **24th May 2012, at 13:00** at OÜ Haldur, Kotzebue 9, Tallinn. The bidding increment at the oral auction is 10 000 (ten thousand) euros. Outbidding can be made by surpassing several bidding increments at a time. The winner of the auction shall be announced on the date of the auction and the person who shall bid the highest purchase price for motor vessel HELI shall be proclaimed as the winner of the auction. The trustee in bankruptcy has the right to reject bids upon conditions stipulated in Article 89 of the Enforcement Procedure Act, also if the offer made before the start of the auction does not correspond to required criteria or has been submitted late.

The risk of accidental loss of the vessel entered into ship registry and things sold with it shall be transferred to the buyer upon proclaiming the bid of the buyer as the winning bid of the auction. As of proclaiming the bid as the winning bid of the auction, the buyer shall bear all expenses and encumbrances and receive all profit.

The trustee in bankruptcy shall not be liable for the insufficiencies in the sold thing.

In accordance with Article 12 (1) of the International Convention on Maritime Liens and Mortgages, in the event of the forced sale of the vessel in a State Party, all registered mortgages, “hypothèques” or charges, except those assumed by the purchaser with the consent of the holders, and all liens and other encumbrances of whatsoever nature, shall cease to attach to the vessel, provided that (a) at the time of the sale, the vessel is in the area of the jurisdiction of such State; and (b) the sale has been effected in accordance with the law of the said State and the provisions of Article 11 and that Article. Section 2 of the same Article of the International Convention on Maritime Liens and

Mortgages stipulates that the costs and expenses arising out of the arrest or seizure and subsequent sale of the vessel shall be paid first out of the proceeds of sale. Such costs and expenses include, inter alia, the costs for the upkeep of the vessel and the crew as well as wages, other sums and costs referred to in Article 4, paragraph 1 (a), incurred from the time of arrest or seizure. In accordance with Article 12 (5) of the International Convention on Maritime Liens and Mortgages, when a vessel registered in a State Party has been the object of a forced sale in any State Party, the competent authority shall, at the request of the purchaser, issue a certificate to the effect that the vessel is sold free of all registered mortgages, “hypothèques” or charges, except those assumed by the purchaser, and of all liens and other encumbrances, provided that the requirements set out in paragraph 1 (a) and (b) have been complied with. Upon production of such certificate, the registrar shall be bound to delete all registered mortgages, “hypothèques” or charges except those assumed by the purchaser, and to register the vessel in the name of the purchaser or to issue a certificate of deregistration for the purpose of new registration, as the case may be.

A written statement of a compulsory auction shall be drawn up, which the trustee in bankruptcy shall present to the ship registry to transfer the ownership in the Estonian ship registry or to delete the vessel from the registry, if the ship shall due to transfer of ownership lose the right to fly the national flag of the Republic of Estonia, to the winner of the auction, on condition that the winner of the auction has paid the whole purchase price of the vessel latest within 15 (fifteen) days as of the date of the auction. The winner of the auction can't set off the purchase price with its claims against private limited company Skovales (bankrupt). If the

winner of the auction shall not pay the whole purchase price in time, the auction shall be deemed unsuccessful and the deposit paid by the winner of the auction shall not be returned.

In accordance with Article 89 of the Estonian Law of Maritime Property Act, ownership of a registered ship or a ship subject to mandatory registration is transferred upon the entry into force of the statement of a compulsory auction. The statement of a compulsory auction shall enter into force after the whole purchase price has been paid.

Transfer of the possession of the vessel shall be agreed with the winner of the auction after the whole purchase price has been paid and the statement of a compulsory auction has stepped into force.

All the real rights encumbering the vessel shall be deleted from the ship register upon the application of the trustee in bankruptcy, with the exception of real rights, about which the person benefiting from the right and the winner of the auction have concluded a notarial agreement for their maintenance and submitted the respective agreement to the trustee in bankruptcy before payment of the purchase price. Expenses to be incurred to transfer the ownership and to delete real rights and state duties must be paid by the winner of the auction before submitting the statement of a compulsory auction to the Harju County Court registry department.

In accordance with Article 93 (1) of the Estonian Law of Maritime Property Act, if a ship is sold by compulsory auction, the bailiff shall issue a certificate at the request of the purchaser that the ship is free of maritime liens, mortgages and other encumbrances. Section 2 of the same Article of the Estonian Law of Maritime Property

Act stipulates that if a ship is sold by compulsory auction, all encumbrances shall be deleted on the basis of a certificate issued by the bailiff provided that all entitled persons are notified of the compulsory auction as required. Encumbrances to which the purchaser agrees are not deleted. If upon transfer of the ownership of the vessel the vessel shall lose the right to fly the flag of the Republic of Estonia, the deletion certificate to be issued by Harju County Court registry department shall include confirmation, that there are no mortgages, «hypothèques» or other encumbrances left in the ship registry. The vessel may not be deleted from the ship registry in such a way that upon agreement with the purchaser, the vessel shall remain encumbered by mortgages, «hypothèques» or other encumbrances.

All persons who have maritime liens/maritime claims against private limited company Skovales (bankrupt), must submit to the trustee in bankruptcy of private limited company Skovales (bankrupt) a signed claim and documents proving the claim before the auction at the address Kotzebue 9, postal box 1509, 10412 Tallinn and/or electronically at the e-mail address haldur@haldur.eu.

All persons who have rights for the vessel HELI, must submit proof of their rights before the auction; proof is not required from persons whose rights are entered in the ship registry.

Additional information can be obtained by e-mail from haldur@haldur.eu or telephone number +372 6270 444.

The notice of the auction is published 18.04.2012.a. at Ametlikud Teadaanded <http://www.ametlikudteadaanded.ee/index.php?act=1&teade=4087796>

Shutterstock

Tule minevikku!

Skandinaavia menukaim ajalooajakiri Imeline Ajalugu kingib uutele tellijatele raamatu "101 Eesti ajaloo sündmust". Sõlmi tähtajatu otsekorraldus või tee aastatellimus ja raamat on Sinu!

Kingituse väärtus 16,3 €

www.imelineajalugu.ee

INTERVJUU

Tuleb loota, et mehhanismidest on abi. Ees on ebakindlad ajad

Ä SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Ees on raske kümnend, ütles eile Pärnu finantskonverentsil Euroopa tunnustatud mõttekoja European Policy Center ökonomist Fabian Zuleeg.

“Me ei koge vaid üht kriisi, neid kriise on terve hulk, mis on tabanud üheaegselt mitte üksi Euroopat, vaid ka teisi riike. Neid kriise on raske lahendada, see võtab palju aega ja on väga kulukas,” ütles Zuleeg.

Mis ees ootab, kas veel tõsisem kriis? Ma tahaks öelda ei, kuid meil on ees väga ebakindlad ajad ja tõsised probleemid. Hispaanias ei arene asjad õiges suunas. Ei ole kahtlust, et kriis jätkub. Oleme loonud mehhanismid, et kriisidega toime tulla. Tuleb loota, et neist tulemüüridest ja muudest mehhanismidest on abi.

Kuidas mõjutab tule müüre see, et nüüd ka Hispaania ja Itaalia võivad abi vajada - mõlemad riigid on ise olulised panustajad abimehhanismidesse? Reaalsus on see, et kui mõlemad tõsis-tesse raskustesse satuvad, siis praeguses mahus ei ole mehhanismid piisavad. Siis tuleb summ-asi suurendada.

Minu meelest oleks parem see ära otsustada enne, võib-olla siis pole vaja tule müüri kasutada. Kui olukord kontrolli alt väljub, võib selle lahendamine minna palju kulukamaks, nagu me Kreeka puhul oleme näinud.

Meil tuleb praegu mõelda, kuidas Hispaania panganduse probleem isoleerida, et see ei muutuks kokkuvõttes kulukamaks. Ja võib-olla ka ot-sustada tule müüride suurendamine.

Kas selleks on poliitilist tahet? Sellega on igal sammul Euroopas probleeme olnud. Kuid ühelgi sammul pole kriis jätnud muid võimalusi.

Eestis võib ESMi asutamislepingu üks säte olla vastuolus põhiseadusega. Milline on väljapääs sellisest olukorrast. Mis juhtub, kui Eesti ei liitu?

Need riigid, millel on juriidilisi probleeme, nagu Saksamaal, on alati võimalusi probleemidest mööda laveerida, kohandada olemasolevaid mehhanisme. Näiteks Saksamaal on suurendatud parlamen-di rolli. Osas riikides võib vajalikuks osutuda põ-hiseadust muuta. Erilist valikut ei ole.

See ei ole poliitiliselt kerge sõnum, kuid ma ei arva, et riigid saaksid abimehhanismist kõr-vale jääda. See nõuab, eelkõige poliitilisel tasan-dil, et kõik selles osaleksid. Kuidas peaks Saksa-maa kantsler Angela Merkel sakslastele selgita-ma, et teistel riikidel on võimalik valida, kas abi-mehhanismis osaleda või mitte. Poliitiliselt see lihtsalt ei tööta.

Majanduslikud tagajärjed? Otsene tagajärg on, et seda riiki hädas ei aidata. See võib mõjutada näi-teks nende riikide pangandussüsteemi. Kuid olu-lisemad on poliitilised tagajärjed.

Sel nädalal teatas Itaalia, et tagurdab kärbetest ja seab tähtsamaks majanduskasvu kiirenda-mise. Hiljuti seati eeskujuks Läti ja Eesti kär-peid. Kas suhtumine on muutunud, kui ohtlik see võib olla? Ma arvan, et praegune debatt on liiga lihtsustatud. Siin ei ole valik mitte kär-bete ja kasvu vahel. Suhtumine on muutunud jah. Jõulu-

„Oluline on, et inimesed ei kaotaks lootust. Minu meelest oleks kärpimisel olnud oluline jätkata eelkõige haridusele panustamist, et inimesed võiksid uskuda, et nende lastel läheb paremini.

Fabian Zuleeg.

FOTO: URMAS KAMDRO

de ajal ei rääkinud keegi majanduskasvust, nüüd räägivad kõik. Samas tuleb tähele panna, et isegi neis riikides, nagu Itaalia, kus arutatakse praegu majanduskasvu kiirendamise üle, on riigi rahan-duses jätkuvalt plaanis olulised kärped. Arutusel on peamiselt see, kui kiiresti need kärped ellu viia. Ja tõepoolest, võib-olla osas riikides ei peaks neid kärpeid nii kiiresti ellu viima, sest kärpimisega vä-henevad ka riigi tulud.

Oluline on, et inimesed ei kaotaks lootust. Minu meelest oleks kärpimisel olnud oluline jätkata eel-kõige haridusele panustamist, et inimesed võiksid uskuda, et nende lastel läheb paremini.

Mis võiks olla sobiv poliitikavalik riigile nagu Eesti? Eestis on tehtud palju õigeid asju, oluline on seda poliitikat jätkata.

Eesti võiks veel mõjutada oma partnereid Euroopa tasemel astuma vajalikke samme kasvu ergutamiseks – ühisturu arendamine ja selle eest seismine, et Euroopa järgmine eelarve kulutaks õigetele asjadele.

Siseriiklikult? Üks suuri teemasid uutele liikmes-riikidele on raha kättesaadavus investeringuteks. See on suur teema, kuna palju sellest tuli Lääne-Euroopast, kus praegu on laenu rahaga kitsas. Kui Ees-ti valitsus tahaks majandust ergutada, võiks tööta-da selle nimel, et Eesti firmadel oleks juurdepääs finantseeringule.

Mida ettevõtted sellises ebakindlas olukorras silmas peaksid pidama? Firmad peaksid kinni hoidma oma kvalifitseeritud tööjõust, inimekapi-talist. Kui me selle kriisis kaotame, on pikaajali-sed probleemid palju suuremad.

Lisaks tuleb otsida uusi kasvukeskusi. Vaadata Aasia poole. Kuid mitte ainult – Euroopa enda turg on oma suuruselt äärmiselt oluline. Saksamaa kas-vust kasu lõikamine on väga hea strateegia, mida me näeme näiteks Poola puhul.

Kas Euroopa liigub suurema harmoniseerimise suunas või jääb näiteks maksusüsteemides al-

les ka terve konkurents? Mina arvan, et liigume pigem suurema harmoniseerimise suunas. Mui-du jäävad probleemid korduma. Kreeka ei suuda end pikalt omal jõul finantseerida. Kui me mehha-nisme ei muuda, tuleb pidevalt teha Kreeka abis-tamise jätkamise ja Hispaania pankade toetami-se otsuseid. Sisepoliitika muudab sellise süsteemi väga riskialtiks.

Kas me sinna jõuame, sõltub poliitilisest tah-test, juhtimisest ja debatist Euroopa tasemel. Meil tuleb sellesse haarata kogu elanikkond. See ei puu-duta vaid kriisihaldusmehhanisme, see on küsi-mus sellest, millist Euroopat me tahame. Kas la-hendame oma probleemid ühiselt või jätkame krii-sist kriisi tuld kustutades.

Praegu näeme, et Euroopa Keskpank juba ühen-dab liikmesriikide võlgu tagaukse kaudu. See on vajalik, kuid kas me tahame, et see just sellisel moel toimuks. Või oleks parem süsteem, mis tugineks ühisele otsustamisele?

Maksudega on kriisiriikidel vähe valikuid, kuid riikides, kus ei ole kriisi, ma maksude harmoneeri-mist vähemalt lähiajal ei usu. Küll aga võime ede-nemist näha maksubaasi ühtlustamises ja ka fi-nantstehingute maksus, kus huvitatud riigid saa-vad soovi korral edasi liikuda.

Kas viie aasta pärast oleme kõik sakslased? Ma loodan, et mitte. Ja ma olen ise sakslane. Ma ei ar-va, et me liigume mingi ühe süsteemi suunas, olgu see saksa või prantsuse mudel. Riigid on erinevad ja nii jääb. Meil peaks olema õige majanduspoliitika iga riigi vajadustele vastavalt. Kuid tuleb arvestada, millised on ühe riigi otsuste mõjud teistele riiki-dele, ja kui see on vajalik, siis teha otsused ühiselt.

Kas Saksamaa saab teha rohkem euroala ras-kustes ääri riikide aidamiseks? Ma arvan, et tea-tud riigid vajavad Euroopas abi veel aastaid ja siin peavad tugeval majanduslikul alusel riigid, nagu Rootsi ja Saksamaa, oma osa andma. On see üle-kannete kaudu, on see sel moel, et ergutatakse fir-masid nendesse riikidesse investeerima või kriisi-mehhanisme toetades.

**VÄIKEETTE-
VÕTJA** Tarmo
Lausing teeb
oma helmeäri
lisaks interne-
tile nähtavaks
ka laatadel.

FOTO: VEIKO
TOKMAN

ETTEVÕTJA

Helmeopalavik – isetegemise hea haigus. Tulus kõrvaläri

KAISA TAHLFELD
kaisa.tahlfeld@aripaev.ee

Tänapäeva naised on taasavastanud huvi käsitöö vastu. Kel kudumine väga hästi välja ei tule, saab ennast teostada helmestest ehte valmistamisel. Ja neid on palju. Mõned tarmukamad on helmeehete müügiks lausa ettevõtte loonud, teised näitavad oma loomingut Facebookis sõpradele. Igatahes paistab helmeäril Eestis hästi minevat.

Pärast väikest uurimistööd selguvad ka selle moeröögatuse maaletoojad, väikeettevõtja Tarmo Lausing ja tema naine Ave. Just Ave võttis helmeäri sihikule. Alguses tegi ta kodus lapse kõrval käsitööd ja valmistas helmestest ehteid. Hobi kasvas ning Ave unistas oma ettevõttest. Oma helmepoest.

Koos abikaasaga saigi plaan teoks ja aastal 2006 võeti üle Ave isa ettevõte, mille sisu valati helmeid täis. “Ei taha küll enda saba kergitada, kuid võib öelda, et meie selle turu avasime, või näitasime Eestis suuna kätte,” lausub Tarmo Lausing muheldes. Neil õnnestus üht konkurenti edestada kuuuga. “Kui oleksime kuu aega hiljem oma firma teinud, siis oleks konkurent napsanud turul esimese eelised ja võib-olla poleks me nüüd seal, kus ole-

”**See ongi
eduka äri
saladus
– tuleb
teha õigel
ajal ja
oma rolli
mängib
ka õnnelik
juhus,
millele tu-
leb peale
sattuda.**

**Helmeaheldaja
omanik Tar-
mo Lausing**

me. See teine firma on igatahes lõpetanud,” ütleb Lausing, kelle kontor asub Tallinnas Narva maanteel kollase kivimaja esimesel korrusel.

Helmed pärit Tšehhist. Ettevõtte käivitamine läks kenasti, sest käsitööhuvilised naised asusid kohe januselt kaupa tellima. “Me oleme igal aastal käinud ennast ka laatadel tutvustamas. Ka sel aastal osaleme kolmekümnel laadal,” tutvustab Lausing ettevõtte turundusstrateegiat. Põhiliselt tellivad Lausingud kaupa Tšehhist, eksootilisemad helmed on aga pärit Jaapanist ja Indiast. “Kord käis meil siin üks väike hindu suurte helmekottidega ukse taga,” meenutab Lausing, kes on hariduselt jurist ja ettevõttes pigem nõustaja – tooteid valib Ave. “Olen lapsest saati näinud, kuidas väikeettevõtlusega tegeleda. Mu emal oli Tartus pesupood ja onu on ettevõtja, nii et olen Avele abiks organisatoorsest küsimustest,” räägib Lausing. Helmeaheldaja ruumides käivad 2–3 korda nädalas koos ka õpitoad.

Õnnelik juhus viis Venemaale. Suurema osa pereettevõtte kasumist moodustab aga müük Venemaale. Lausingud otsustasid kohe alguses äri laiendada ja hakkasid idapiiri taha müüma Saksamaalt toodud polümeersavi. “Oleme selle savi ainukesed maaletoojad Eestis,” märgib Lausing. Savist saab ehteid, pildiraame, mänguloomi ja kõike, milleks fantaasiat jagub. “Savi on veel rohkem nišitoode

184 317

eurot oli Helmealdja kasum 2011. aastal. Eesti müük vähenes 2011. aastal umbes 15% võrreldes 2010. aastaga, aga samas tõusis Venemaal müük 15%

kui helmed. Venelased teevad helmestest näiteks ikoone,” räägib Lausing.

Venemaal on ettevõtte klientideks hulгимütjad, kes ostavad teinekord ka kaks ja pool tonni savi korraga ning müüvad seda siis Venemaal edasi.

“Venemaal kerkib praegu palju internetipoodide. Meil on peaaegu iga nädal postkastis kiri mõnelt alustavalt netipoelt, kes tahab meie savi müüa. Nüüd meil ongi Venemaal kaks firmat,” räägib Lausing, kelle sõnul on neil Venemaal ühes laos kogu aeg terve rekkatäis savi sees.

“See ongi eduka äri saladus – tuleb teha õigel ajal ja oma rolli mängib ka õnnelik juhus, millele tuleb peale sattuda,” seletab Lausing. Ta nendib, et tänu Venemaa müügi edukusele on nad saanud ka helmeäri segmenti nii laia ja külluslikuna hoida. Lähiplaanis on laiendada äri ka Soome.

Ä Kommentaar E-helmeäri annab oma äri alustajale hea võimaluse

MERIKE JÕEVEER
Helmetuba OÜ Kuressaares, omanik ja juht

Alustasin FIEna 2008. aastal, avasin e-poe ehete ja lõngadega kauplemiseks. Olin töötuna läbinud FIE majanduskursused, seal tegin ka äriplaani: lõngamüük e-poes. Stardirahaks oli tulumaksutagastus ja mehe rahaline toetus. Panin müüki ka ehete valmistamisest üle jäänud materjalid ja kuna need osteti ülikiiiresti, valmis uus poeleht Helmetuba. Esimese aasta FIEna lõpetasin kahjumis, kuid järgmine oli juba tublis kasumis, mis tõi ka suured maksud, siis asutasin OÜ. 2009. aastasse jääb ka kõige suurem käive, üle 600 000 krooni. Minu puhul oli see väljapääs töötusest ja samas meeldiv tegevus. Olen juba üle 50, pole just kerge tööd leida, eriti veel maal elades.

Helmeäriiga tegelevad ehk ikkagi kõige rohkem lastega kodus olevad emad ja see on rohkem naiste pärusmaa. Lisaks ka äriline pool, väike taskuraha kulub just lastega kodus olevatel emmedel ära, samas helmeste kallal nokitsemine maandab ülihästi pingeid.

GERLI HAKKAJA
OÜ Ehtekivid juht, Rae vald

Mina pakun Ehtekivide e-poes ennekõike naturaalseid poolvääris kive ja olen kiiresti leidnud teadliku klientuuri. Sellist sortimenti looduslikke kive teistes helmepoodides ei ole. Usun, et kuna ehete tegemise hobi on võrreldes muu käsitööga üsna uus, siis paljud nobenäpud tahavad lihtsalt asja proovida. Samas on see hea valdkond, millega nooremad inimesed saavad käsitööga algust teha.

Helmeturule on lihtne siseneda, väikest e-poodi saab pidada laste või teise töö kõrvalt, kuid küllap kasvav konkurents ja klientide teadlikkus ilusast ehtest sorteerib tõsised tegijad väiksematest üritajatest.

Ehtekivide müügiga alustasin 2011. aastal ning augustist kuni detsembrini müüsin umbes 8000 euro eest kive ja ehtekoolitusi. Kindlasti oleks midagi muud tulusam müüa, kuid kui juba midagi müüa, siis võiks see endale ka väga meeldida.

ANTON BATURIN
Karnaluks OÜ juht, Tallinn

KL24.ee ja helmic.ee tandemis ületasime äsja 45 000 toote piiri, mis on päris tegija number ka rahvusvahelises kontekstis.

Helmeste ja muude käsitöötarvete müüjaid tekkis aastatel 2010 ja 2011. Buumi tipp hetkel lugesin kokku üle 35 veebipoe. Järelejäänud harrastajad esitavad aga järjest kõrgemaid nõudmisi nii endale kui ka tarnijatele. Harrastus põhineb madalal künnisel: õhtu alguses hakkad õppima ja õhtu lõpuks on juba päris omatehtud vidin valmis! Meile tööle tulnud käsitöökauged inimesed on nädalaga selle “nakkuse” saanud.

Helmeäri on seksikas äri, mis annab võimaluse teha ilusaid asju, pidada blogi, kus töid afišeerida. Võiks öelda, et iga tüdruk unistab poepidamisest, kuid kaugemale sage-li ei mõelda.

KRISTIIINA VIILIK
FIE Parikrati helmepood, Tartu

Olen juba viis aastat olnud FIEna küünetehnik ning siis liitsin lisategevusena ka helmepoe. Kui kõik hästi läheb, hakkame mehega mõtlema OÜ peale.

Ainult naiste pärusmaaks ma seda ala ei peaks, kuna ka mehed on suurepäraseid käsitöömeistrid ning neil on tihti uudsed ideed. Ka minu elukaaslane on teinud nii mõnedki kiirelt kaubaks läinud kõrvarõngad.

Kuna me alustasime alles eelmise aasta lõpus, siis on praegu kulusid rohkem kui sissetulekuid. Selle aasta kolme kuuga oleme tänu kauba muretsmisele küll jätkuvalt miinuspoolel, kuid tellimuste kasv näitab pidevat tõusu. Investeeringu kogu sissetuleku uute kaupade muretsmisele ning laovarude täiendamisele. Meil on koostööpartnereid kogu maailmast, praegu näiteks ootame Tšehhi tehasest pikisilmi uusi kahe auguga seemnehelmeid ehk TWIN'e, mida Eestis veel laialdaselt ei pakuta.

Mina, Sirje Potisepp, liitusin kaubandus.ee uudiskirjaga,

sest toiduettevõtetele on kaubandus oluline ja igapäevane koostööpartner.

Liituge teiega!

SIRJE POTISEPP,
Eesti Toiduainetööstuse Liidu juhataja

Mis on kaubandus.ee?

Äripäeva uhiuus teemaveeb Eesti kaubandusvaldkonna otsustajatele. Eestis töötab kaubanduses 80 000 inimest, ligi kümnendik neist on vastutaval ametikohal ja teeb otsuseid kokku 15 miljardi euro eest aastas. Kaubandus on Eesti üks peamisi majandusharusid.

kaubandus.ee

kaubandus.ee/uudiskiri

FOTO JANNIE LUIGLA

7

ENEGRIALAENGUT PROFESSIONAALSELE SEKRETÄRILE

25.04

Meriton Grand
Conference &
Spa Hotel

Täna viimast
päeva
soodushind

9.30-9.50
REGISTREERIMINE JA
HOMMIKUKOHV

9.50-10.00
AVASÖNAD
MODERAATORILT

10.00-10.30
KUIDAS LÄBI NAERU
PINGEID MAANDADA?
STABILITY CONSULTING
NAERUTERAPEUT
SILVA SIRGE

10.30-11.00
EDULUGU. KUIDAS
MA OLEN JÕUDNUD
SEKRETÄRIST JUHIKS?
MAMO KIIRTOIDUKETI JUHT
MARGIT HÄRMA

11.00-11.30
KUIDAS OUTLOOKI
OMA TÖÖS
EFEKTIIVSEMALT
KASUTADA?
EDUNET JUHT
KRISTJAN SAKK

11.30-12.00
KUIDAS TEKIB IMAGO
JA KUIDAS PÄASEDA
STEREOTÜÜPIDEST?
KOMMUNIKATSIOONI-
JA SUHTEKORRALDUSE
PROFESSOR **KAJA TAMPERE**

12.00-13.00
LÕUNA

13.00-13.50
KUIDAS TÖÖ
JUURES KONFLIKTE
MAANDADA?
OPTI PERSONALIARENDUSE
KONSULTANT **INDREK RAHI**

13.50-14.20
KUIDAS TULLA
TOIME INFOTULVA JA
KOHVINURGA-
JUTTUDEGA?
MICROSOFT BALTIKUMI
PERSONALIJUHT
MERLE LINDMA

14.20-14.50
KUIDAS MUUTA
FIRMAPIDU
MEESKONDA
ÜHENDAVAKS
ENERGIALAENGUKS?
SUHTEKUNST KOOLITAJA
ÜLLI KUKUMÄGI

14.50-16.00
KONVERENTSIPÄEVA
LÕPETAMINE

Korraldaja: **Äripäev**

Toetajad:

Lindström
Cares for your image

Konverentsi **soodushind** kuni 20.04.2012 registreerudes
139 eurot (+km). Hiljem registreerujatele 199 eurot (+km).
Täpsem info ja registreerimine telefonil 667 0411 või
www.konverents.aripaev.ee

16. mail Radisson Blu Hotel Olümpias

ÄRIPÄEVA
SEMINAR

Lemmiklektori loeng:

Raha aegväärtuse kontseptsioon ja selle kasutamine raamatupidamises

MAIRE OTSUS, finants-
inspektsiooni järelevalvepoliitika
spetsialist regulatsioonide ja
aruandluse divisjonis

KÄSITLETAVAD
TEEMAD:

1. Raha aegväärtuse kontseptsioon
 - Raha nüüdisväärtus
 - Raha tulevikuväärtus
 - Annuiteet ja perpetuiteet
2. Raha aegväärtuse kontseptsiooni kasutamine raamatupidamises:
 - Korrigeeritud soetusmaksumus ja sisemine intressimäär
 - Pikaajaliste nõuete ja kohustuste kajastamine tulevikus laekuvate või makstavate rahavoogude nüüdisväärtuses
 - Pikaajaliste laenude tehingutasu

- kajastamine sisemise intressimäära koosseisus
- Völakirjade korrigeeritud soetusmaksumuse arvutamine
- Kapitalirent ja kasutusrent
- Kasutusrendigraafiku ümbertegemine
- kapitalirendigraafikuks
- Materiaalne ja immateriaalne põhivara
- Makstava tasu nüüdisväärtus kui soetusmaksumuse osa
- Nüüdisväärtuse kasutamine kaetava väärtuse arvutamisel

Äripäev
Radisson BLU
HOTEL OLÜMPIA, TALLINN

Seminari **soodushind** kuni 10.05.2012 registreerudes
159 eurot (+km), hiljem 199 eurot (+km).

Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0411** või

www.seminar.aripaev.ee

KONVERENTS 26. aprillil Radisson BLU Hotel Olümpias

KESK- KONNA- ÕIGUS

Mõjud, võimalused ja riskid ettevõtjale

Mis muutub täiesti uue keskkonnaseadustiku loomisel ja mis on selle mõjuala?
Keskkonnaministeeriumi kantsler **RITA ANNUS**

Mida toob kaasa energiamaksustamise reform?

Rahandusministeeriumi tolli- ja aktsiisipoliitika osakonna peaspetsialist **LAURI LELUMES**

Mida tähendab kavandatud integreeritud keskkonnaluba ettevõtjale?

Advokaadibüroo GLIMSTEDT advokaat **MIRJAM VILI**

Millised on keskkonnahoiu kitsaskohad, mõjud ettevõtjale ja ootused muudatustele?

Eesti Energia keskkonna arendusjuht **TÕNIS MERISTE**

Kuidas valmistada saastekvootidega kauplemise uueks perioodiks?

Viru Keemia Grupi juhatuse liige **MEELIS ELDERMANN**

Saastekvootide mõju konkurentsile Riigi Kinnisvara CO2 projektidirektor **ANDRUS KÕRE**

Millised on biogaasi tootmise ja kasutamise võimalused lähitulevikus?

MTÜ Eesti Biogaasi Assotsiatsiooni juhatuse liige **AHTO OJA**

Milliseid äri võimalusi loob elektriautode laadimisvõrgustiku ehitamine Eesti ettevõtjatele? ABB Eesti AS juhatuse liige **BO HENRIKSSON**

Äripäev

Radisson BLU
HOTEL OLÜMPIA, TALLINN

Konverentsi
koostööpartner:

GLIMSTEDT

Konverentsi **soodushind** kuni 20.04.2012 registreerudes
169 eurot (+km), hiljem registreerujatele 199 eurot (+km).

Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0411**, e-postil
registreerimine@aripaev.ee või **www.seminar.aripaev.ee**

Kuidas panna müügiinimene tööle nagu ettevõtja?

LEANIKA KLAASSEN KRISTIINA LAAS

9.30-10.30 ÜLEVAADE: Kuidas toimib RE/MAX Professionalsi süsteem, kus igaüks on ise ettevõtja?

RE/MAX Professionalsi juhatuse esimees **LEANIKA KLAASSEN**

10.30-11.00 KOGE MUSLUGU: Kuidas müügiinimene ennast selles süsteemis tunneb?

RE/MAX Professionalsi kinnisvara müügipartner ja tiimiliider **KRISTIINA LAAS**

11.00-11.30 KOGE MUSLUGU: Kuidas kehtestab juht ennast süsteemis, kus kõik on omanikud?

RE/MAX Professionalsi juhatuse esimees **LEANIKA KLAASSEN**

11.30-11.45 Klubi tagasiside, toimetaja **ANNIKA MATSON**

RE/MAX
Professionals

Äripäev

Best Sales
bestsales.ee

MÜÜGIJUHTIDE KLUBI 27. aprillil

Õnnestus leida müügiorganisatsioon, kus see väga hästi toimib. Uskuge, see võib olla tulevikuidee.

RE/MAX Professionalsis on kõik müügiinimesed väikeettevõtjad.

Koos juhatuse esimehe Leanika Klaasseniga arutame, kuidas nende mudel võiks toimida kindlustuses, kaubanduses, pankades, telekommunikatsiooni, tootmise või mis iganes valdkonnas. Tule arutama!

Klubi koguneb reedel, 27. aprillil kell 9.30 firma RE/MAX Professionalsi kontoril aadressil J. Vilmsi 44, Tallinn. Registreerimine ja lisainfo e-posti aadressil annika.matson@aripaev.ee Hind 59 eurot + km

Äripäeva ja MTÜ KinnisvaraMagnaatide TEINE KINNISVARAKONVERENTS

TÄNASED KINNISVARAOTSUSED HOMSE ELUKESKKONNA KUJUNDAJANA

17. mail 2012 Tallinnas
Meriton Grand Conference & Spa Hotellis

Osa konverentsist toimub paralleelselt kahes saalis, mis võimaldab osalejatel valida endale sobiv ettekanne.

SAAL 1 – Peterson I, III

Eesti kinnisvaraturg Euroopa kontekstis.

DTZ Kinnisvaraekspert juhatuse esimees TAMBET TIITS

Ainuesinduslepingu saamise võtted. Müügiproffide koolitaja EKKE LAINSAHU

Kuidas internetis edukalt müüa kinnisvara? Markitekti tegevjuht VILJO VARBIT

Milline on hea maakler? Arutlusring.

Moderator: RE/MAX Professionals kinnisvaramaakler JÜRI PREOBRAŽENSKI, Arco Vara Kinnisvarabüroo eluruumide osakonna juht MAIA DALJAJEV, Kaanon Kinnisvara juhatuse liige Härmo Haljaste, Uus Maa juhtivkonsultant kinnisvaramaakler OLGA FJODOROVA

Keskkonnategurite mõju kinnisvara turuväärtusele.

ERI Kinnisvara analüüsiosakonna juhataja ja kutseline hindaja ANDRES TEDER

Säästlik renoveerimine CO2 projekti näitel.

Riigi Kinnisvara arendusprojektide juhtimise osakonna CO2 projektidirektor ANDRUS KÕRE

Korrashoidjad regulatiivse keskkonna muutuste ootuses – kas saabub kaos või kord?

Kvarto Kinnisvarahoolduse juhatuse esimees õigusteaduse magister ANDRY KRASS

Õppetunnid Eesti Kunstiakadeemia uue hoone planeerimisest. Arutlusring.

Archimedese juhatuse liige EVE SILD, Ester Palmi esindaja ANDRY KRASS, Tallinna Linnaplaneerimise Ameti linna peaarhitekt ENDRIK MÄND, Eesti Kunstiakadeemia haldus- ja finantsdirektor ANDRI SIMO

SAAL 2 – Peterson II

Kaubanduskeskused Eestis ja nende mõju linna arengule.

ProKapitali tegevjuht ALLAN REMMELKOOR

Kohtulahendid planeerimises. SORAINENi partner KAIDO LOOR

Avaliku ruumi planeerimisest ehk sellest, miks Vabaduse sammad peaks pikali olema.

Arhitekt ja Eesti Arhitektuurikeskuse huvikooli juhendaja KADRI KLEMENTI

Kinnisvara arendamise roll eluterve keskkonna kujundamises.

IBE Estonia juhataja ÜLLE KULLÖR

Kaasamine kinnisvaraarenduses.

US Real Estate kinnisvarainvesteeringute juht LAURI HENNO

Planeeringud – kas kinnisvara otsuste eeldused või järelsõrkijad?

Maa-ameti planeeringute osakonna juhataja kt MARTTI PREEM

Konverentsi algus 9.50, lõpp 17.40.

Korraldajad jätavad endale õiguse viia kavasse sisse muudatusi.

Äripäev

kvm

KinnisvaraMagnaadid

Konverentsi soodushind 11. maini on 169 eurot, hiljem registreerujatele 199 eurot. Mitme inimese korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Hindadele lisandub käibemaks.

Täpsem info ja registreerimine telefonil 667 0411 või

www.seminar.aripaev.ee,
www.kvmagnaadid.ee/kvm

ÄRIPÄEVA
ja advokaadibüroo
GLIMSTEDT

31. mai Sokos Hotel Viru

Energia- konverents

Kuidas osta elektrit avatud elektriturul?

Konverentsil saate teada, mida teha selleks, et elektrihind tõuseks võimalikult vähe!

Oma ala eksperdid kajastavad:

- Kellelt elektrit avatud elektriturul osta saab
- Kuidas valida sobivaim müüja
- Millele pöörata tähelepanu lepingute sõlmimisel
- Millal hakata ise elektrit tootma
- Millal osta elektrit börsilt ja millal korraldada hange
- Mida õpetlikku on öelda tänastel elektri vabatarbijatel neile, kelle jaoks avaneb elektriturul 1. jaanuaril 2013

Korraldavad:

Äripäev

GLIMSTEDT

Toetab:

AVISION

Konverentsi soodushind kuni 17.05.2012 registreerudes 169 eurot (km-ga 202,80 eurot), hiljem registreerujatele 199 eurot (km-ga 238,80 eurot). Kahe või enama isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0020 või **www.seminar.aripaev.ee**

ÄRILAUSE

„Margus Allikmaa: Hommikul rõõmsa näoga vastu tulev töötaja on suur varandus ja jõud, millega võib üht-teist ära teha.

Eesti Rahvusringhäälingu juhatuse esimehel paneb silmad särama see, kui ta märkab, et inimesed tema ümber teevad oma tööd rõõmuga.

ÄRIPÄEV 20. aprill 2012

toimetaja Vilja Kiisler, 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

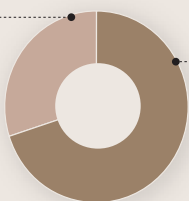
GALLUP

Kas eestlaste sissetulekud/tulud võiksid olla avalikud nagu näiteks Soomes ja Rootsis? Miks?

protsent vastanutest

JAH

30

EI

70

EI

PEETER KOPPEL
SEB privaatpanganduse osakonna strateeg

Ma pean tunnistama, et mulle ei meeldi see igal tasandil üha enam hoogu koguv ringmäng “Aga Soomes ja Rootsis tehakse ka nii”. Me ei ole Soome ega Rootsi.

Erasektoris paneb palga paika turg. Minu palk on selgelt minu ja minu tööandja vaheline asi. Veidi teine lugu on avaliku sektoriga. Nende palga maksame kinni meie ning seega on meil, maksumaksjatel, (jätkuvalt) õigus teada, millist palka ja mille eest saadakse.

EI

ANDRES ALLIKMÄE
Harju Elerkter

Ei võiks, sest Eesti on esialgu veel kiusuühiskond. Meil läheb veel hulk aega, et olla samal tasemel Soome ja Rootsiga, ja et olla sel tasemel, et need võiksid olla avalikud.

JAH

AIVAR REHE
Sampo Panga juht

Mina olen võimalikult laia läbipaistva ühiskonna ja majandamise mudeli poolt. Läbipaistvus loob ja tagab usaldusväärsuse sinu kui kodaniku ja äriühingu vastu. Pooldan tulude avalikustamist.

LUGEJA ARVAB

„Kahju, et me ei suuda talente kodu hoida, ja siis hädaldame, et pole helgeid päid, kes looksid pikaajalisi visioone Eesti riigile.

Kommentaart artiklile “Andres Sutt läheb EFSFi juhi nõunikuks”

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetuse:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Väinu Rozental,
vainu.rozentala@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
Seminarid, käsiraamatud,
Raamatuklubi ja infotehnikad:
tel: (372) 667 0207,

faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levit:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Ainult Äripäeva paberlehe tellija saab lugeda Eesti parimat majanduslehte digiversiooni **Internetis, iPadis ja nutitelefonis.**
Äripäev veebis: www.aripaev.ee
Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikud, poliitilised või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Väärrikale pensionile mõelgu nii riik kui ka inimene ise

Plaan sotsiaalkindlustust reformida on hea uudis, sest teadmatuse tumedad pilved on pensionikindlustuse tuleviku kohal püsinud liiga pikalt. Kui viimati oli

I samba pension umbes 40% keskmisest netopalgast, siis ekspertide sõnul jääb see praegusele töörahvale vaid unistuseks. Hoidmaks pensioni 40% juures, peaks iga pensionäri kohta olema kaks töөлkäijat, kelle palgalt makstakse sotsiaalmaksu. Võib öelda, et praegu panustame me II sambasse vaid selleks, et olukord hullemaks ei läheks, sest tulevikus tuleb 40%-line pension vaid I ja II sambast kokku. Pankade promomaterjale lugedes teame, et väärrikas on pension, mis moodustab 65–70% viimasest palgast.

Neil, kes noorena paremale pensionipõlvele mõtleavad, on täna mitu valikut. Mõni lahendus juba toimib, aga mõne võiks riik üle vaadata.

Esiteks on olemas III sammas. Täna tööturule keskmise palgaga sisenev 25aastane noormees peab investeerima umbes 80 eurot kuus, et tema pension oleks soovitud 65%. Mida vanemana III sambasse kogumist alustada, seda suurem peab olema regulaarne panus. Eelmises näites on 80 eurot ligi 12% netopalgast. Ent kui paljud täna nased noored teevad selliseid sissemaksid? MTA statistika 2010. aastast ütleb, et keskmiselt investeeriti III sambasse vaid 37 eurot kuus ja seda tegi 70 000 inimest (vaid 1/8 töөлkäijatest).

Mida teha, et III sammas saaks uue impulsi? Teenusmajanduse koda pakub välja sotsiaalmaksuvabastuse tööandjapensioni sissemaksetele, kuid praegu julgen ma ettepaneku pooldajate rohkuses kahelda. Et kogu maks (33%) ära jääb, seda ma ei usu. Samas avab võimalik eraldiseisev haigushüvitise maks hübriidtoodete võimaluse. Nt pensioni- ja ravikindlustus, mis haiguse korral lisaks senisele 70%-le palgast puudujäävad 30%, seda I. haiguspäevast. Kes aga hoolitseb terve eest rohkem või ei soovi lisahüvitist saada, jätab rohkem raha III sambasse. Samuti võiks tööandjatel lubada III samba makseid jooksvalt kinni pidada koos igakuise tulumaksuvabastusega.

Ühe võimaluse pakub EL: ka lühiajaline töötamine mõnes heaoluriigis toob suurema pensioni. Neli-viis aastat Soomes annab tulevikus pea-aegu teise praeguse pensioni (200–250 eurot). Jah, nende töötajate eest siinset sotsiaalmaksu ei

DMITRI JEGOROV

Norra Kõrgema Kommertsikooli doktorant

„Kaalugem II samba edasiarendamist, kombineerides vabatahtlikkust ja kohustuslikkust.

maksta ja jääb oht, et jäämegi talente koju kutsu-ma. Kuid seda annab kompenseerida välispensionäride hoogsama “importiga”: olgu pension teenitud kus iganes, aitab seda kulutada siin asuv suvekodu, hooldushaigla või vanadekodu.

Kolmas võimalus on seotud töötuskindlustusega. Enamik meist ei ole töötukassalt kunagi midagi saanud. Seetõttu võiks mõelda pensioni sidumisele inimese isikliku tulu-kuluga töötukassas. Maksemäära vaidlused jäävad ära, töötukassa lööb kord aastas arvud kokku ja tagastab osa raha inimeste pensionikontole, kui ta pole töötanud. See paneb inimesi huvituma kiiremast naasmisest tööturule.

Kaalugem II samba edasiarendamist, et sissemaksid saaks suurendada ka siis, kui riik jääb vaid oma 4% juurde. Vabatahtlikkust ja kohustuslikkust võiks kombineerida – kord otsustanud, ei saaks inimene mõnda aega suurematest sisse-maksetest loobuda.

Ka varainvesteeringud võivad olla seotud pensioniga. Ütiritulu maksustamine on praegu ebasoodne: tulu on maksu all, ent kulud (sh laenu-intress) ei ole mahaarvatavad, kuigi kinnisvara oleks hea pensionisammas. Siiski, nt Lasnamäe ühetoalise korteri tüür peaks täna enamjaolt katma 20aastase laenu tagasimakseid. Keeruline on ka olukord investeerivate FIEdega, kes kassapõhise arvestuse tõttu maksavad sotsiaalmaksu minimaalselt.

Võõrtöölised. Ilmselt on meie suurimaks panuseks kindlasse pensioni Euroopa heldemaid vanemahüvitiisi. Kuid töökäsi ja maksubaasi annab kasvatada mitmel moel. Miks ei võiks pensionäri tööandja maksta sotsiaalmaksu nagu töövõimetuspensionäri puhul üksnes miinimumi ületavalt osalt? Kui karta ebasoodsat mõju noorte tööhõivele, võiks vabastus kehtida vaid madala töötuse taseme tingimustes. Ka oleks põhimõtteliseks lahenduseks teatud liiki (nt kõrgkvallifitseeritud) võõrtöölised. Miks mitte arvata lisaks etnilistele eestlastele sisserände piirarvu alt välja kõik soome-ugri rahvad? Ainuüksi Venemaal elab neid umbes kolm miljonit.

Ka alampalga järjepidev tõus, mis liigutaks meid kaugemale allhankija staatusest, ning tõhus ja tõsiselt karistusi toov võitlus ümbrikupalkadega tooks pensionisüsteemile rohkem raha ja stabiilsust.

REPLIIK

Ka euroraha on maksumaksja raha

Maksumaksjalt kogutud raha kasutamist tuleb hoolega kontrollida. Ei piisa EASI kinnitusest, et meil on väga tore kontrollimehhanism. Raha kasutamist peab oskama avalikult põhjendada – nii jagaja kui ka kasutaja poolt.

Kui ettevõtja, kes kasutab raha mõne uue tehnoloogia arendamiseks, selgitab ajakirjaniku küsimuse peale, et ta tähelepanu ei soovi, on ta milleski valesti aru saanud. Nii juhust mullustest suurematek EASI toetusesaajatest artiklit ette valmistades näiteks tuu-

HANNES SARV
ajakirjanik

„Nimetagem euroraha edaspidi lihtsalt maksumaksja rahaks.

leturbiini arendajaga OÜ Go-liath Wind. Nende esindaja teatas, et nad ei soovi tähelepanu ja reklaami, ning kommentaari ei tulnudki. Reklaamis pole asi. Asi on küsimises, kas maksumaksja raha kasutatakse õigustatult ja miks ei saa seda või teist teha omaenda raha eest.

Riigi jagataval ettevõtluse toetusrahal on alati küljes silt. See ei ole “saksa maksumaksja raha”, vaid kogu Euroopa maksumaksja raha, ka meie oma. Me küll saame Euroopa Liidult rohkem, kui sinna panustame,

kuid hoolimata sellest teeme sinna sissemaksid. Kui mõni sakslane seda märkust kuuleb, mida ta siis mõtlema peaks? Et sakslased on ullikesed, et nende raha rohkem ühisesse kassasse läheb? Kuidas mõjutaks meid see, kui kuuleksime kreeklasi omavahel kerge muigega arutamas Eesti maksumaksja raha üle, mida neile saadetakse?

Seega, nimetagem euroraha edaspidi lihtsalt maksumaksja rahaks. Ma usun, et sellest tuleks ka suhtumise muutus, millest oleks kasu raha efektiivsemal kasutamisel.

TELE2 EKSJUHI VASTUOLULINE INVESTEERING. Tele2 Eesti eksjuht Toomas Tiivel ostis pärast ametist lahkumist viiendiku reklaamiagentuurist, mis pakkus aastaid teenust Tele2-le. Uus juht lõpetas koostöö agentuuriga.

VAATA, KUI PALJU SINU LINNAS-VALLAS TULUMAKSU TAGASTATI. Maksu- ja tolli amet avalikustas kõikide linnade ja val-

dade andmed, kui palju neis tulumaksu tagastati ning palju tuleb juurde maksta. **ÄP: ERASEKTORIL VARJATUD PALE.** Tele2 Eesti pikaaegne juht Toomas Tiivel omandas pärast ametist lahkumist osaluse Tele2-ga 15 aastat koostööd teinud reklaamiagentuuris DDB Eesti. Seejärel lõpetas Tele2 nimetatud ettevõttega koostöö.

TOIMETAJA VEERG

Pensionäri palkamisest tõuseb ettevõtjale tulu

Sel nädalal on mul olnud kaks positiivset kogemust vane-
mas eas teenindajatega. Kaut-
bamajas teenindas mind eri-
ti sõbralik pensioniealine müü-
janna, teine kord sain viisakus-
sõnad ja naeratuse proualt Co-
marketist, kus muidu paistavad
müüjad nii tööd kui ka klien-
te vihkavat. Teenindussektoris
on aga vanemaealisi vähe näha.
Miks on ettekandjad, müüjad jt
teenindajad pigem lapseohtu?

Vananev ühiskond eelistab noorust. Statistikaamet teatas hiljuti, et selle aasta alguses ületas pensionäride arv 400 000 piiri, st juba pea kolmandik inimesi on pensionärid. Tõsi, kasv on tulnud eelkõige töövõimetuspensionäride lisandumise arvel, kuid vanaduspensionärid moodustavad siiski lõviosa – 300 000. Vanaduspensionäride arv on kolm aastat järjest tõusnud, keskmiselt 0,8% aastas. Pensioniea tõus ei suuda enam kompenseerida rahvastiku vananemist.

Ajal, mil pensionärid moodustavad ühiskonnas märkimisväärse osa – ja mida aeg edasi, seda suurema – on Eesti ühiskond siirdes ühiskonna-

KADRI BANK
ajakirjanik

”Kuna pensionäril on ka teine sissetulek, võib talle lihtsama töö eest väheke madalamat palka maksta.

le iseloomulikult endiselt noorust ülistav. Küllap arvab suur osa teenindusettevõtjatest, et pensionieas inimene pole küllalt esinduslik, et teda teenindajaks panna.

Tegelikult tuleks olukorras, kus noored ei jõua vanu n-ö ära toita, pensionäre tööl käima julgustada. Sest kui pensionär käib tööl ja tema pealt makstakse makse, siis kompenseerib ta ise osaliselt riigile talle makstava pensioni.

Aga mida saab ettevõtja? Vanemaealiste palgalevõtmisel on mitu eelist. Olen ise kordu-

valt kogenud, kuidas noored ja keskealised teevad tööd, mis eeldab kliendiga suhtlemist, täiesti võhiklikult. Pole välistatud, et nad on sellel tööpõlde vastu tahtmist, lihtsalt raha pärast. Frustratsioon elatakse välja kliendi peal.

Vanad inimesed, kellel on pensioni näol üks sissetulek olemas, tulevad tööle enamasti sellepärast, et mitte kodus tühja passida. Kodus ehk ei ootagi keegi – pesa on ammu tühjaks lennanud –, seepärast viitsivad nad noore jaoks “tülika faktori” ehk kliendiga ka suhelda.

Tööandjale on pensionäri töölevõtmine noore palkamisest soodsamgi. Kuna pensionäril on ka teine sissetulek, siis võib talle lihtsama töö eest noorest väheke madalamat palka maksta, sest tema teine sissetulekuallikas – pension – kompenseerib selle.

Vanemaealiste inimestega tuleb üha enam arvestada – nii nende häälega valimiskasti juures kui ka eelistustega tarbijana. Aga kuidas jõuda sellise kliendi või valijani, kui su enda meeskonnas pole inimesi, kelle pealt näha, kuidas nad mõtle-
vad ning mis neile meeldib?

KOMMENTAAR

Küberjulgeoleku Gordioni sõlm vajab riikide koostööd

**Eelmisel nädalal USAs toimunud strateegilisel küberkõn-
muste ümarlaval rõhutas pre-
sident Ilves taas, et liitlastel
on viimane aeg alustada rah-
vusvahelises koostöös küber-
julgeoleku tagamist.** Miks rää-
gitakse üha küberkoostöö alus-
tamisest?

Riikide vastuolulised huvid. Võttes arvesse interneti halduse hajusust ning eri riikide infotehnoloogilist valmidust, küberuumi mõistmist, rünnakute kogemust või selle puudumist, julgeolekualase koostöövõime, riiklikke huve ja globaal-
seid ambitsioone, saame kokku puntra, mille lahtiharutamine nõuab saalomonlikku tarkust. Riikide tehnoloogiline võimekus, kogemused ja rahvuslikud huvid on paljuski vastuolulised. Kui USA, Hiina, Venemaa ja Euroopa Liit võistlevad digitaalse domineerimise pärast, siis Wesi-sugused väikeriigid pingutavad virtuaalse ellujäämise nimel. Euroopa Nõukogu küberkuritegevuse vastase konvent-

RAUL RIKK
küberjulgeoleku nõunik, Trustcorp

”Efektiivse koostöö põhiprobleem on riikide vähene teadlikkus küberohtudest.

siooni komitee esimees Markko Künnapu leiab, et kuritegevuse osas on efektiivse koostöö põhiprobleem riikide vähene teadlikkus küberohtudest ning vähene võimekus nendega võidelda.

Eraettevõtluse potentsiaali kasutamine pole samuti kerge. Sobiva rolli leidmine ja usaldusväärsete koostöösuhte väljarendamine riiklike institutsioonidega võtab aega. Aastaid

Tallinnas NATO kooperatiivse küberkaitse kompetentsikeskuses töötanud ameerika analüütik Kenneth Geers nimelt uusi tehnoloogiad Aleksandri mõõgaks, mis krooniliseks muutuva küberprobleemi lahendavad. Ka Eestis võime näha, et tehnoloogilised lahendused aitavad katta suurt osa infoühiskonna turvalisusest. Parimaks näiteks on AS Cybernetica juhtimisel loodud X-tee turvasüsteem, mis võimaldab eestlastel nautida e-teenuseid. Cybernetica AS-iga on sõlminud koostöölepingu USA kaitseministeeriumi teadus ja arendusagentuur DARPA, kes soovib Eestis väljatöötatud turvatehnoloogiasid tarnida USA valitsusele. Töenäoliselt on Gordioni kübersõlme lahtiraiumiseks vajalikud nii diplomaatilised kui ka tehnoloogilised abinõud, lisaks hariduslikud ja organisatoorsed. Jääb loota, et president Ilvest saadab küberjulgeoleku eestkõnelejana edu ning NATO ja ELi liikmesriigid hakkavad paremat koostööd tegema.

20. aprill 2012 **ÄRIPÄEV**
toimetaja Vilja Kiisler, tel 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

Äriteenused

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

reklaam

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

16. mail TULEMUS- TASUSTAMISE UUED SUUNAD

Kuidas lisatasud
tõhusalt
tööle saada?

Koolitaja on **ELAR KILLUMETS**

Äripäev

Täpsemat kava vaata aadressil
www.koolitus.aripaev.ee

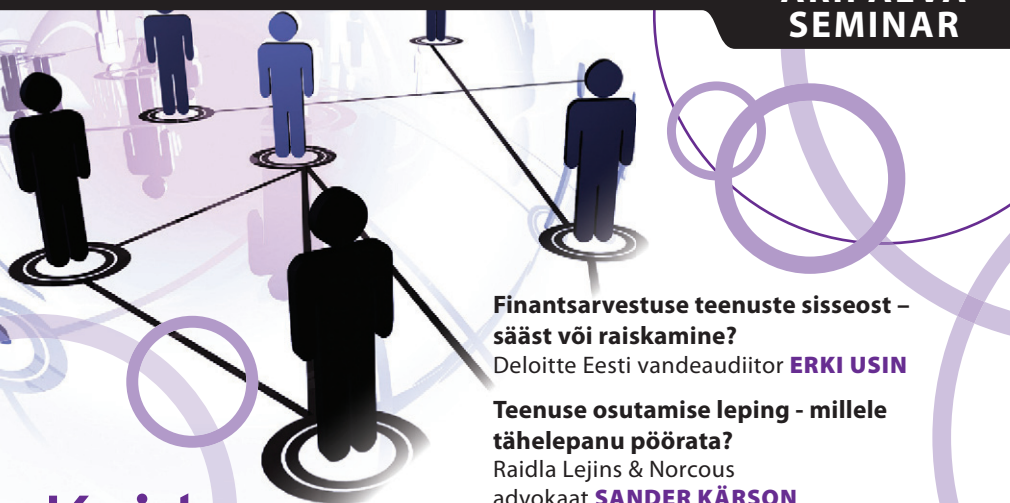
Koolituse hind on **299 eurot** (+ km).

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**,
e-posti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee
või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee

11. mai Radisson Blu Hotel Olümpia

ÄRIPÄEVA SEMINAR

Finantsarvestuse teenuste sisseost – sääst või raiskamine?
Deloitte Eesti vandeaudiitor **ERKI USIN**

Teenuse osutamise leping - millele tähelepanu pöörata?
Raidla Lejins & Norcous advokaat **SANDER KÄRSON**

Raamatupidamisteenuse sisu ja ulatus, kellele see sobib ja kuidas see ettevõttele kasulik on?
Rödl & Partner OÜ juhatuse liige **HEIDI GRENMAN**

IT teenusena - võimalused, eelised, riskid
IT Grupp AS juhatuse esimees **MAREK PÖLDEOTS**

IT Grupp AS juhatuse liige, teenuste valdkonna juht **ANDRE VISSÉ**

Kliendikogemus: miks otsustasime raamatupidamis- ja finantsjuhtimisteenuse sisseostamise kasuks?
Säästva Eesti Instituut SA juhataja **TEA NÖMMANN**

Kliendikogemus: miks otsustasime IT-halduse sisseostamise kasuks?
Projekteerimisbüroo EMP A&I OÜ juhatuse liige ja kvaliteedijuht **TARVO TREI**

RAIDLAL LEJINS & NORCOUS

Rödl & Partner

Äripäev

Seminari **soodushind** kuni 04.05.2012 registreerudes 159 eurot (+km), hiljem 199 eurot (+km). Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0411** või www.seminar.aripaev.ee

TÕUSJA

Heade tulemustega üllatanud eBay pani investorid aktsiale tormi jooksma.

eBay

39,16 USD

+9,17% ▲

LANGEJA

Pooljuhtide tarnetega hädas Qualcomm ei näidanud oodatud tulemust.

Qualcomm

63,60 USD

-5,08% ▼

ÄRIPÄEV 20. aprill 2012

toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0173, e-post raivo.sormunen@aripaev.ee

TULEMUS

Tele2 üllatas negatiivselt. Eestis läks paremini

Ä ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Rootsi suuruselt teine mobiilsideoperaator Tele2 teatas eile esimese kvartali tulemusted, mis tõid analüütikute nägudele pettumuse. Ka Rootsi suurim telekom TeliaSonera valmistas tulemustega pettumuse.

Tele2 puhaskasum vähenes aastaga 28 protsenti, 869 miljonile Rootsi kroonile. Analüütikud ootasid 1,09 miljardi Rootsi kroonist puhaskasumit. Käive vastas analüütikute ootustele, kasvas 9 protsenti, 10,5 miljardile Rootsi kroonile.

Tele2 püüab meelitada kõnekaartide kasutajaid paketiklientideks ja andmeside kasutajateks, säilitades seejuures madalad tasud. Rootsis läks tulemus turunduskulude nahka, kuna konkurendid aktiveerusid. Samuti kulutas ettevõtte rohkem raha kundedele leidmisele Venemaal, kus EBITDA marginaal langes 35 protsendile. Tele2 klientide arv kasvas 11 protsenti, 34,7 miljonile, sealhulgas Venemaal 20,9 miljonile.

Ettevõtte andis ka hoiatuse. Kogu aasta Rootsi EBITDA marginaali prognoosi vähendati 3 protsendipunkti võrra, vahemikku 30 kuni 32 protsenti.

Samas tõstis Tele2 Rootsi üksuse käibekasvu prognoosi kolmele kuni viiele protsendile.

Esimene kvartal oli ootuspäraselt katsumusterohke, paljud ette nähtud meie tööstusharu struktuurilised trendid materialiseeruvad.

Tele2 juhatuse esimees Mats Granryd

“Nende sõnum on selline, et nad on valmis ohverdama marginaali kiirema käibe kasvu nimel,” ütles Espirito Santo Investment Banki analüütik Andrew Hogley. “Inimesed muretsesid rohkem marginaalide pärast kui käibe kasvu pärast,” lisas ta.

Katsumusterohke kvartal. “Esimene kvartal oli ootuspäraselt katsumusterohke, paljud ette nähtud meie tööstusharu struktuurilised trendid materialiseeruvad,” ütles Tele2 juhatuse esimees Mats Granryd. “Me peame võtma omaks kiireneva liikumise kõnedelt andmesidele ning liikumise ettemakstud teenustelt arvega tasutavatele teenustele. Me usume, et see on loomulik evolutsioon, mis tõenäoliselt parandab mobiilsideoperaatorite kasumlikkust keskmises ajaperspektiivis.”

Kasahstanis suutis ettevõtte leida 332 000 uut kudet, mis viis seal klientide arvu 1,703 miljonile.

Tele2 aktsia reageeris tulemustele päeva sees nelja kuu suurima päevasise kukkumisega. Aktsia käis madalaimas punktis ära 122,20 Rootsi kroonil, mis tegi languseks 6,7 protsenti. Päeva peale andis hinnalangus veidi järele ja aktsia liikus pärastlõunal 123 Rootsi kroonil ehk 6 protsendises languses.

Vaadates Tele2 B-aktsiat kui investeringut, siis atraktiivne ajalooline dividenditootlus (22 protsenti) ei tohiks olla põhjus aktsia ostuks, kuna mullu maksti erakorralist dividendi. Aktsia

oodatav dividenditootlus on kah mitte kehvad 5,2 protsenti.

Dividenditootlus on Telia Soneral kõrgem (6,7 protsenti). TeliaSonera on ka viimase 12 kuu kasumi põhjal arvestatud hinna-kasumi suhtelt soodsam (10,4 vs. 12).

Kui vaadata aktsiate liikumist, siis ega siin kummagi midagi kaunist ette näidata pole. Tänavu on TeliaSonera aktsia hind langenud 9,5 protsenti võrreldes Tele2 8,1 protsendise langusega. Mõlemad aktsiad on tänavu kaugelt maas Rootsi OMX 30 indeksi liikumisest, mis on tõusnud 6,4 protsenti. Analüütikud soosivad ülinapilt Tele2 aktsiale TeliaSonerat. Tele2 on saanud ühest viieni skaalal, kus üks on tugev müügisoovitust ja viis tugev ostusoovitust, indeks 3,5 võrreldes TeliaSonera 3,515ga. Tele2 on saanud 11 ostusoovitust, 13 hoiu-soovitust ja neli müügisoovitust. TeliaSonera on leidnud ostusoovitust 15 korral, hoiu-soovitust 11 korral ja müügisoovitust seitsmel korral.

Eestis kasvas Tele2 kasum 4 protsenti. Tele2 Eesti ärikasum enne kulumit kasvas 2012. aasta esimeses kvartalis mullu sama ajaga võrreldes 4 protsenti, 5,99 miljonini, ning kliendibaas ligi 22 000 inimese võrra, teatas ettevõtte.

Tele2 teatel langetati aastaga kõnehindasid keskmiselt 19 protsenti, mis koos sidumistasude vähenemisega kahandas käivet 2 protsendi võrra.

Tele2 Eesti finantsjuhi Argo Virkebau sõnul kasvas esimeses kvartalis enim telefonimüügi

320

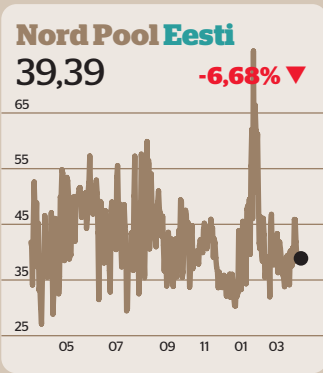
miljardit dollarit on Rahvusvaheline Va-
luutafond suutnud liikmesriikidelt koguda
eesmärgiga suurendada enda võimekust
eurotsooni finantskriisiga võitlemisel.

KASVANUD
konkurents
Rootsis
mõjutas nii
Tele2 kui ka
TeliaSonera
tulemusi.

FOTO: RIA NOVOS-
TI/SCANPIX

ELEKTER

Elektri hind on aktsiaturgudest
oluliselt volatiilsem.

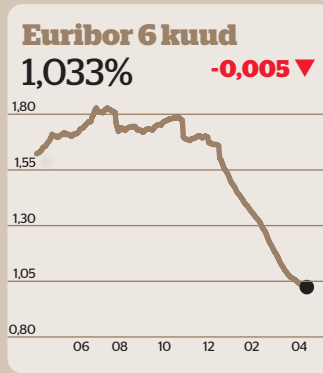
VALUUTA

S&P kärpis eurotsooni riikide
reitingut, mis langetab ka
eurot.

INTRESS

Euroopa Keskpanga baasint-
ressimäärade langetamine su-
rub Euribori alla.

reklaam

Ä RAHA

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägil (10)	kuu püsijägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Sampo Pank****	0,01	0,01**	0,20	0,45	0,65	1,00	1,00	1,00	Kontakteeruge pangaga		65/300(4)
Swedbank***	0,10 (7)	-	-	-	0,51	0,81	1,01	1,31	1,41	1,41	190
Swedbank			0,15	0,35	0,55	0,85	1,05	1,35	1,45	1,45	6000
Tallinna Äripank		0,05	0,95	1,15	1,30	1,55	1,60	1,90	2,00	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	1,15	1,35	1,50	1,80	1,90	2,20	2,30	-	200
Nordea Pank	0,10		0,35	0,55	0,75	1,05	1,20	1,40	-	-	320
Citadele Pank	-	-	1,00	-	1,30	1,50	1,70	2,10	2,30	2,40	100
Marfin Pank Eesti	0,10	0,20	1,50	1,75	1,95	2,20	2,35	2,60	2,70	2,75	350
DNB	0,25 (7)	-	0,75	-	1,20	1,50	1,65	1,90	2,00	2,10	300
UniCredit Bank	0,10 (9)	-	1,00	1,05	1,10	1,30	1,50	1,80	-	-	300/3000 (9)
SEB	0,10	0,15	0,05	0,25	0,45	0,75	0,95	1,20	1,35	1,70	100****
LHV Pank	0,20 (10)		1,30	1,50	1,70	2,00	2,20	2,30	2,30	2,30	500
Krediidipank	-	0,10	0,85	1,00	1,15	1,50	1,70	2,00	2,20	2,50	100/200(4)
BIGBANK		-	0,50	0,55	0,60	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,30	1,30	2,10	3,30	4,00	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	0,20	0,30	0,45	0,70	0,85	1,00	
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,20	0,25	0,40	0,65	0,80	1,00	200
Citadele Pank	0,50	-	0,80	1,00	1,20	1,40	100
Marfin Pank Eesti	0,60	0,70	0,80	1,10	1,20	1,30	500
DNB	0,25	-	0,35	0,60	0,90	1,25	300
UniCredit Bank	0,25	0,30	0,35	0,50	0,70	1,00	300/3000(9)
SEB	0,05	0,05	0,10	0,35	0,55	0,70	200
LHV Pank	0,70	0,80	1,00	1,20	1,40	1,50	700
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaalpang. klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt. (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägit **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Ava uus investeerimishoius

- Pane vaba raha hoiule, panustades loodusvarade väärtuse kasvule.
- Hoiusumma 100% garanteeritud.

Pakkumine kehtib kuni 23.04.2012.

Teenuse pakkuja on Swedbank AS.

Tutvu teenuse tingimustega www.swedbank.ee ja vajaduse korral konsulteeri spetsialistiga telefonil 613 1606.

Ä VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▼

8,8416

EUR/RUB ▼

38,6575

Austraalia dollar	AUD	1,2652	Rumeenia leu	RON	4,3750
Bulgaaria leev	BGN	1,9558	Rootsi kroon	SEK	8,8416
Hiina juaan	CNY	8,2492	Singapuri dollar	SGD	1,6382
Hongkongi dollar	HKD	10,1560	Suurbritannia nael	GBP	0,8171
India ruupia	INR	68,2370	Sveitsi frank	CHF	1,2021
Jaapani jeen	JPY	106,9200	Taani kroon	DKK	7,4389
Kanada dollar	CAD	1,2971	Tai baat	THB	40,4490
Korea won	KRW	1491,0700	Tšehhi kroon	CZK	24,8420
Leedu lilt	LTL	3,4528	Türgi liir	TRY	2,3444
Läti latt	LVL	0,6985	Ungari forint	HUF	297,2300
Norra kroon	NOK	7,5485	USA dollar	USD	1,3086
Poola zlott	PLN	4,1870	Venemaa rubla	RUB	38,6575

Ä BÖRSIKAUBAD

Kütused 19.04

Nafta IPE, bbl	118,77
Nafta NYMEX, bbl	102,62
Mootoribensiin, t	1143,00
Diislikütus, t	1015,00
Kerge kütteõli, t	988,00
Masuut (1% väävel), t	714,50
Maagaas Henry Hub, btu, USD	1,951

Põllumajandus 19.04

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USC/nael	174,65
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	588,70
Kakao NYBOT, USD/t	2230,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	178,00
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	503,25

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid 19.04

USD/t	
Alumiinium LME	2069
Vask LME	8040
Plii LME	2060
Nikkel LME	17815
Tina LME	21225
Tsink LME	1993

Väärismetallid 19.04

USD/unts, unts = 31,1035 g	
Kuld COMEX	1646,08
Plaatina NYMEX	1581,50
Palladium NYMEX	659,75
Höbe COMEX	31,75

Ä BÖRS

Tallinn

19.04

aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelms, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	2,256	-0,62	607	-	-15,4%	0,46	0,0%
Baltika	0,399	0,00	8 002	-	-51,6%	1,29	0,0%
Ekspress Grupp	1,090	0,18	10 178	16,3	5,1%	0,84	0,0%
Harju Elekter	2,640	-1,79	3 432	17,8	6,5%	1,16	2,3%
Järvevana	0,400	0,00	10 531	-	-0,1%	0,48	0,0%
Merko Ehitus	5,850	2,81	3 200	-	-11,2%	0,90	1,7%
Nordecon	1,140	0,88	2 647	-	-19,6%	1,24	0,0%
Olympic EG	1,366	0,59	83 237	14,8	19,0%	2,81	0,0%
Premia Foods	0,660	-1,49	132	-	-1,2%	0,61	1,5%
Silvano FG	3,360	0,30	32 758	4,4	76,0%	3,33	1,5%
Tallink Grupp	0,654	-1,36	42 350	11,6	5,4%	0,62	0,0%
Tin Kaubamaja	5,875	0,02	170 537	10,3	17,9%	1,84	4,8%
Tallinna Vesi	7,471	-0,39	22 833	6,9	30,3%	2,10	10,7%
Trigon PD	0,330	0,00	0	-	-44,5%	0,38	0,0%
Viisnurk	1,510	0,33	604	2,7	32,3%	0,86	3,3%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Vilnius

19.04

aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelms, %	P/E	P/B	divid. tootlus
City Service	1,905	1,28	7,1	1,2	3,8
Grigškes	0,575	0,88	6,5	1,2	1,0
Invalda	2,560	0,39	-	1,2	-
Linas Agro	0,500	0,60	14,0	1,0	-
Snaige	0,531	0,00	-	2,0	-
TEO LT (Telekomas)	0,644	0,16	11,2	1,6	8,1

Helsingi

19.04

aktsia	hind, EUR	muutus eelms, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Elisa Comm.	16,11	-0,86	12,5	3,0	10,6
Finnair	2,24	-0,88	-	0,4	-
Fortum	16,57	-1,07	8,3	1,5	-
Neste Oil	9,04	-2,27	14,6	0,9	3,9
Nokia	2,89	-4,43	-	1,0	13,8
PKC Group	17,15	1,54	14,5	2,2	3,5
Stockmann	17,17	0,47	-	1,4	2,9
Stora Enso	5,33	-0,09	12,4	0,7	4,7
UPM Kymmene	9,23	0,71	10,5	0,6	6,5
YIT	15,53	-1,65	15,6	2,1	4,5

Äripäeva
käsiraamat

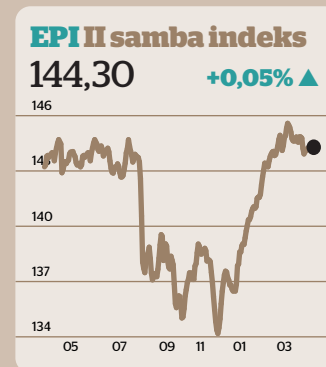
teadjalt tegijale

kasiraamat.aripaev.ee

käive – see oli tänavu 63 protsenti suurem. “Te-
le2 uute klientide arv kasvas 5 protsenti, uutest
klientidest suurim osa on mobiilse interneti ka-
sutajad,” ütles Virkebau.

Tele2 Eesti finantsjuhi sõnul kärbib ettevõ-
te tänavu kulused ja tõstab efektiivsust, et kasva-
tada hinnavahet teiste mobiilsideoperaatorite-
ga. “Surusime hinna alla ja alustasime Eesti tele-
komiajaloo madalaima tariifi pakkumisega,” üt-
les Virkebau.

22 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 20. aprill 2012
toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0173, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

Äripäeva Raamatuklubi KUU RAAMAT

“Raamat õpetab – kui väljenduda raamatus kasutatud kujundite keeles –, kuidas saaks ratsanik (meie ratsionaalne pool) edukalt hakkama elevandi seljas (meie emotsionaalne pool) nõnda, et ratsanikul oleks selgus teekonna osas ja elevant püsiks innustununa.”

Meelike Saarna
pereterapeut
OÜ Parem Elu koolitaja ja nõustaja

Ettetellimine
20. aprillini

ettetellimishind **24,69** eurot
klubihind 21,97 eurot
täishind 27,46 eurot

Jälgige meie tegemisi ka twitter.com/raamatuklubi ja Facebookis

www.raamatuklubi.aripaev.ee

Äripäev

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

18.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,01	3,12	3,06	-	11,75	-14,26	46,32	-	21 790 267
Avaroni Privaatportfell B, EUR	12,51	12,51	12,51	-	6,31	-0,35	23,72	-	3 733 713

Compensa Life

17.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,16	-	6,10	-7,90	19,90	-1,10	4 425 981
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,30	-	2,20	2,00	-	-	390 351

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 31.03.2012. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 31.03.2012.

Danske Capital AS

18.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Sampo Pension 25, EUR	0,90	0,91	0,91	1,03	3,24	-0,55	4,28	1,49	9 632 535
Sampo Pension 50, EUR	1,04	1,05	1,05	1,40	3,73	-1,31	5,45	1,22	129 322 785
Sampo Pension Intress, EUR	0,83	0,83	0,83	0,75	2,29	1,15	3,40	2,85	2 751 616
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension 100 Pluss, EUR	1,28	1,31	1,29	9,25	5,44	-3,17	9,40	2,07	2 649 234
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension Intress Pluss, EUR	0,72	0,74	0,72	3,22	3,15	0,79	3,65	0,00	123 389

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

18.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,88	0,89	0,89	0,01	2,27	4,05	5,35	4,02	7 378 356,81
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,05	1,06	1,06	2,00	5,32	-3,13	9,22	0,18	33 851 673,15
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,60	0,60	0,60	-	5,55	-7,39	-	-	1 135 608,88
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,80	0,82	0,81	2,16	6,96	-1,36	-	-	448 418,49
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,84	0,86	0,85	2,98	7,61	-3,60	-	-	486 743,89
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,81	0,83	0,82	3,95	9,44	-9,95	-	-	523 250,77

LHV Varahaldus

18.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,29	1,30	1,30	2,11	8,72	-0,21	11,93	3,28	104 207 171
Pensionifond M, EUR	1,04	1,05	1,05	1,37	6,64	2,35	11,57	5,25	13 856 159
Pensionifond S, EUR	1,12	1,13	1,13	0,85	4,57	4,53	10,15	6,87	20 962 044
Pensionifond XL, EUR	1,09	1,10	1,10	2,31	9,36	-1,16	12,00	3,92	27 570 485
Pensionifond XS, EUR	1,03	1,04	1,04	0,79	3,90	4,07	10,07	6,36	6 551 039
Täiendav Pensionifond, EUR	1,20	1,23	1,21	8,19	9,09	-2,05	13,03	1,12	4 018 808
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	8,02	8,27	8,10	16,02	10,81	6,11	13,42	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,13	5,28	5,18	16,04	10,80	6,09	13,41	-	5 025 065
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	7,97	8,13	8,05	14,31	10,83	-10,08	7,37	-	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,09	5,19	5,14	14,28	10,81	-10,10	7,36	-	1 431 959

Nordea Pensions Estonia

18.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,88	0,88	0,88	2,26	6,39	1,68	9,7	0	33 699 978,46
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,71	0,72	0,72	2,92	7,68	0,3	0	0	3 656 502,33
Nordea Pensionifond B, EUR	0,84	0,85	0,85	1,53	4,97	2,81	7,97	0	7 640 774,94
Nordea Pensionifond C, EUR	0,78	0,79	0,79	0,87	2,62	3,82	6,15	0	1 437 337,11
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,03	1,05	1,04	13,22	8,28	-1,47	12,78	0	2 483 562,62
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,67	0,68	0,68	0,00	3,41	0	0	0	326 058,08

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5–58, Tallinn 10117 tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel. 675 2295, faks 675 2895, funds@sampopank.ee, www.danskecapital.ee, www.sampopank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee
AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11,

Tallinn 10119 Tel 680 2680, faks 680 2681 info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com, www.gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
NORDEA PENSIONSESTONIA AS Liivalaia

45/47, Tallinn 10145 tel 710 1250, faks 710 1251 eesti@nordea.com, www.nordea.ee
TRIGON FUNDS Viru väljak 2, Metro Plaza 5, korrus, Tallinn 10 111, tel 667 9200, faks 667 9201, fond@trigon.ee, www.trn.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15 010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

MARFIN PANK EESTIAS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

OTSID võimekat valdkonna VÕTMEISIKUT?

Eesti ettevõtete parimad müügi-, reklaami- ja PR-juhid

leiad Turunduse võtmeisikute leksikonist.

Eesti ettevõtete efektiivsemad tööstus- ja tootmisjuhid

leiad Tööstuse- ja tootmise võtmeisikute leksikonist.

Telli leksikon juba täna!

<http://www.aripaev.ee/mod/tagasiside/leksikonid/>

agent
Äripäeva infopank

3,8

triljoni dollari eest vara võivad Euroopa pangad olla sunnitud müüma, kui valitsused ei suuda võlakriisi ohjeldada ja tekib mingisugune šokk.

Bill Mann: Nad on langeva müügi keeranud tõusu peale. Yumil oli eriti tugev müügikasv Taco Belli ketis, mis seni on olnud järelsörkija rollis.

Kiirtoidukettide KFC, Taco Bell ja Pizza Hut omanikfirma Yum Brands näitas esimeses kvartalis 73% kõrgemat kasumit kui aasta tagasi ning Motley Fool Asset Managementi portfelli juhi sõnul on see suuresti tänu Taco Belli paranenud tulemustele.

Mandatum Life

18.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Mandatum Life Conservative Strategy, EUR	106,23	107,29	106,23	-	1,01	-2,41	19,17	-	-
Mandatum Life Balanced Strategy, EUR	115,45	117,19	115,45	-	1,74	-5,70	26,79	-	-
Mandatum Life Aggressive Strategy, EUR	128,31	130,88	128,31	-	1,61	-7,14	32,28	-	-
Mandatum Life Fixed Income, EUR	131,76	132,42	131,76	-	3,51	3,42	25,81	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	121,85	124,29	121,85	-	-5,01	-7,83	23,67	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities, EUR	104,53	106,62	104,53	-	7,12	-12,88	-	-	-
Mandatum Life Global Equity, EUR	130,97	133,59	130,97	-	0,81	-10,88	25,10	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	147,33	150,27	147,33	-	8,87	-4,91	27,34	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS

18.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,77	0,78	0,78	1,62	2,79	4,58	3,83	1,12	30 506 810,09
Pensionifond K2, EUR	0,83	0,84	0,84	2,99	3,68	2,40	5,16	-0,82	136 927 469,25
Pensionifond K3, EUR	0,95	0,96	0,96	5,71	4,88	1,76	7,62	-1,79	345 883 907,33
Pensionifond K4, EUR	0,70	0,71	0,71	9,96	6,49	0,25	-	-	13 727 163,26
Pensionifond V1, EUR	1,10	1,12	1,11	3,59	4,24	3,32	5,68	-2,07	8 345 006,59
Pensionifond V2, EUR	0,84	0,85	0,84	7,22	5,21	1,01	8,20	-4,29	15 706 547,16
Pensionifond V3, EUR	0,97	0,98	0,97	12,56	6,74	-2,54	10,67	-7,31	31 551 252,53
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	4,30	4,40	4,34	22,82	12,34	-19,34	18,61	-16,89	7 043 862,40
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	6,97	7,15	7,04	24,25	15,58	-23,05	10,36	-23,88	24 140 755,33
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,02	3,09	3,05	23,98	17,04	-24,36	3,14	-27,46	7 805 646,79
Fondifond 100, EUR	9,07	9,30	9,16	14,94	9,59	-4,77	15,28	-6,86	60 952 669,31
Fondifond 30, EUR	10,27	10,53	10,37	5,34	5,44	1,66	7,95	-1,27	13 231 075,53
Fondifond 60, EUR	9,79	10,03	9,88	9,22	7,43	-0,64	11,78	-3,81	50 512 486,01
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,11	15,49	15,26	23,63	16,79	-11,33	22,27	-9,75	50 694 099,28

ASSEB Varahaldus

18.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,701	0,708	0,708	2,97	5,68	-3,93	-	-	6 181 159,43
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,877	0,885	0,885	0,94	2,68	3,99	6,07	4,27	44 067 432,71
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,799	0,807	0,807	1,07	2,11	1,52	7,83	-	8 847 772,71
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,913	0,922	0,922	1,70	3,53	-1,29	7,74	-2,71	242 765 041,26
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,869	0,886	0,877	14,69	9,62	-3,98	14,08	-5,07	13 326 039,50
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,092	1,114	1,103	4,98	3,04	1,05	6,64	-1,09	9 817 514,21
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	6,653	6,788	6,720	0,133	8,120	-1,900	14,380	-8,010	4 073 188,48
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,040	8,202	8,121	0,097	7,190	0,270	12,040	-5,590	6 099 991,98
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,021	10,223	10,122	0,047	5,090	2,800	9,290	0,110	1 068 890,55
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	12,115	12,024	12,115	0,064	10,160	5,940	10,170	3,760	60 789 889,25
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond A, EUR	0,091	9,297	9,205	0,140	8,640	-4,170	14,740	-2,170	2 697 944,64
SEB Kasvufond A, EUR	5,906	6,025	5,966	0,249	13,940	-23,300	15,090	-8,230	15 036 976,09
Vahendatavad Fondid *									
SEB Guarantee Fund 80, EUR	98,117	98,610	98,610	0,050	-0,720	-3,040	-0,970	-	35 798 856
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,410	1,410	1,410	0,031	5,440	5,740	9,430	3,470	321 610 000
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	125,120	125,120	125,120	0,031	0,860	0,108	0,059	-	76 820 000
SEB High Yield Fund, EUR	117,055	118,237	118,237	-	5,420	3,700	-	-	1 793 560 000
SEB Short Bond Fund EUR	1,272	1,272	1,272	0,001	-0,060	0,240	0,040	-	56 930 000
SEB deLuxe - Multi Asset Balance	56,435	57,005	57,005	0,069	4,270	-4,960	5,350	-	38 930 000
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive	52,574	52,574	52,574	-	0,770	-3,290	-	-	80 690 000
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive Plus	55,186	55,743	55,743	0,034	1,260	-3,160	1,950	-	55 620 000
SEB Strategy Aggressive Fund	39,505	39,904	39,904	0,124	8,200	-2,340	-	-	87 700 000
SEB Global Chance/Risk Fund, EUR	0,743	0,758	0,751	0,171	8,550	4,890	16,530	-2,550	28 200 000
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,485	2,535	2,510	0,224	11,600	-21,390	15,300	-8,200	140 030 000
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,589	2,641	2,615	0,196	11,380	-24,710	22,410	-10,350	100 960 000
SEB Russia Fund, EUR	10,345	10,553	10,449	0,271	20,810	-11,670	28,200	-0,900	320 510 000
SEB Ethical Europe Fund, EUR	2,066	2,107	2,086	0,201	10,940	-1,130	12,050	-8,650	16 900 000
SEB Europe Chance/Risk Fund, EUR	1103,531	1125,825	1114,678	0,204	10,380	-0,210	12,520	-9,520	14 770 000
SEB Europe Fund, EUR	3,034	3,095	3,065	0,200	10,750	-0,490	13,010	-8,170	133 160 000
SEB Nordic Fund, EUR	6,305	6,433	6,369	0,247	13,650	-7,290	15,670	-3,710	82 880 000
SEB Nordic Small Cap Fund, EUR	162,790	166,078	164,434	-	16,730	-9,240	-	-	40 020 000
SEB North America Chance/Risk Fund, EUR	3,735	3,811	3,773	0,190	12,170	14,630	18,900	0,480	177 620 000
SEB Japan Chance/Risk Fund, EUR	0,409	0,417	0,413	0,223	6,580	2,200	7,520	-7,690	32 230 000
SEB Asia ex Japan Fund, EUR	6,585	6,719	6,652	0,193	11,300	7,150	20,390	3,600	174 630 000
SEB Asia Small Caps ex Japan Fund, EUR	3,223	3,289	3,256	0,192	20,340	-6,820	18,910	-1,280	54 920 000
SEB Concept Biotechnology, EUR	39,251	39,647	39,647	-	9,800	23,010	-	-	77 140 000
SEB Medical Fund, EUR	2,940	3,000	2,970	0,120	4,160	16,220	14,930	1,090	22 280 000
SEB Asset Selection Fund, EUR	13,637	13,912	13,774	0,099	-4,340	-0,120	0,620	-	1 374 240 000
SEB Key Select, EUR	9,591	9,639	9,639	0,030	0,120	-5,450	-3,100	-	88 000 000
SEB Listed Private Equity Fund, EUR	140,493	143,331	141,912	0,213	9,700	-17,620	-	-	203 960 000

* Vahendatavate fondide tagasisvõtmis- ja väljalaskehinduri saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 29.02.2012.

Trigon Funds

18.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	97,58	100,57	99,57	27,14	3,25	-43,23	3,19	-	8 021 858
Balkani Fond, EUR	11,29	11,69	11,46	29,06	22,19	-29,53	8,12	-16,08	6 372 568
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	156,27	161,05	159,46	22,22	13,89	-11,42	21,17	-	4 103 221
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	12,09	12,52	12,27	27,05	13,48	-26,82	8,32	-17,24	2 071 492
Uus Euroopa Väärtusfond, EUR	18,10	18,74	18,37	15,94	11,34	-4,86	21,39	-9,21	15 555 381
Venemaa Top Picks Fond, EUR	21,79	22,56	22,12	33,39	17,02	-6,00	36,69	-0,98	10 454 805

Äripäev

Äripäeva teemaveebide üksus on üks Eesti suurematest internetimeedia arendusmeeskondadest. Tooterühma kuuluvad edukad veebisaidid: best-marketing.ee, bestsales.ee, ehitusuudised.ee, logistikauudised.ee, toostusuudised.ee, raamatupidaja.ee, sekretar.ee, kaubandus.ee. Tegevuse eesmärk on pakkuda ettevõtjatele, juhtidele ja tippspetsialistidele täpselt selekteeritud ja professionaalselt esitatud infot.

Võtame tööle

TEEMAVEEBIDE ÜKSUSE JUHI

kelle tegevuse eesmärk on Äripäeva teemaveebide üksuse tegevuse arendamine ja meeskonna igapäevane juhtimine.

Oled sobiv kandidaat, kui

- sul on soov ja kogemused juhtida Eesti üht kiiremini arenevat internetimeedia arendusmeeskonda.
- kõrgharidusega ning erudeeritud inimesena oled kursis Eesti majanduseluse ja meedia tehniliste võimaluste ja arengutrendidega.
- omad varasemaid ajakirjandustöö kogemusi, müügi- ja läbirääkimiste kogemust, meeskonna motiveerimise ja juhtimiskogemust.
- oled iseseisev ja initsiatiivikas, loominguiline, järjekindel ja hea suhtleja.

Kasuks tuleb

- konverentside, seminaride või koolituste korraldamise kogemus.

Pakume võimalust eneseteostuseks rahvusvahelises kontsernis, kaasaegset töökeskkonda ja konkurentsivõimelist motivatsioonipaketti.

Kandideerimiseks palun saatke oma CV koos motivatsioonikirjaga e-posti aadressile pille@areserv.ee kuni 07.05.2012. Konsultant Igor Päss. Märksõna „TSK Juht“.

Tööpakkumine internetis **JOB.EE**

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

9. mail

KÕNELEMINE – SEE ON IMELIHTNE!

Kuidas muuta oma kõne veenvaks ja meeldejäävaks?

Koolitus annab:

oskuse oma mõtteid selgelt ja arusaadavalt esitada;

juhiseid suurema esinemisjulguse ja -valmiduse saavutamiseks;

arusaama kõne psühholoogiast ja tehnikast;

näpunäiteid, mille abil vältida esinemisvigu ja ületada kõnetakistusi;

rea kasulikke harjutusi oma kõneoskuste treenimiseks

Täpsemat kava vaata aadressil

www.koolitus.aripaev.ee

Koolituse hind on **279 eurot** (+ km).

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**,

e-posti aadressil **koolituskeskus@aripaev.ee**

või koduleheküljel **www.koolitus.aripaev.ee**

Koolitaja on näitleja, õppejõud ja Invicta treener **MARTIN VEINMANN**

IMF: On tähtis vältida sünkroniseeritud, mastaapset ja agressiivset bilansside kärpimist, mis kahjustaks varade hindasid, krediidi pakkumist ja majandusaktiivsust.

Rahvusvahelise Valuutafondi sõnul on esmatähtis vältida Euroopas šoki tekkimist, mis kahjustaks üleilmse majanduse arengut.

620,48

-0,23% ▼

perioodi kõrgeim 717,67

perioodi madalaim 513,18

TÕUSJAD

eBay

39,48 USD

+10,1%

SKFB

165,40 SEK

+4,82%

O'Key Group

9,23 USD

+3,65%

Sandvik

95,10 SEK

+3,26%

Bristol-Meyers

34,60 USD

+3,07%

Ramirent

6,68 EUR

+2,77%

USA suuruselt teise telekommunikatsiooniettevõtte Verizon Communicationsi esimese kvartali majandustulemused ületasid analüütikute prognoose.

BofA kasumlikkus üllatuslikult kasvas

hendriikide suuruselt teine pank Bank of America (BofA) kasvatas esimeses kvartalis ilma ühekordsete kuludeta kasumit, kuid puhaskasum jäi eelmise aasta tulemusele siiski alla. Firma näeb kasumlikkuse paranemisel kriitilist tähtsust eelkõige investeerimispinganduses.

Kasum kasvas ja kahanes. Ettevõtte kasum ilma ühekordsete kuludeta kasvas aastatagusest 23 sendilt aktsia kohta 31 sendile. Bloombergi küsitletud analüütikud ootasid keskmiselt 12 senti aktsia kohta. Kuid firma puhaskasum jäi siiski mullusele tulemusele alla. Esimese kvartali-ga teeniti 653 miljonit dollarit ehk 3 senti aktsia kohta, kuigi 2011. aastal oli vastav number 2,05 miljardit ehk 17 senti.

Firma kauplemisharu, mida ettevõtte tegevjuht peab kriitilisega tähtsusega kasumi kasvata-misel, oli esimest korda kasumis viimase kolme kvartali jooksul. Osalt tänu Standard & Poor's 500 indeksi 14 aasta parimale esimesele kvartalile.

Dow Jonesi parim komponent. "Nende väljavaade on esimest korda üle pika aja paranemas," ütles Guggenheim Securitiesi analüütik Marty Mosby. "Kogu äri, investeerimispingandus sealhulgas, on hakanud näitama positiivseid märke," lisas ta.

Tulemustele aitas kaasa ka hapude laenude vähenemine. BofA teatel langesid krediidikahjumite provisjonid madalaimale tasemele pärast 2007. aasta kolmandat kvartalit.

Firma on näitamas selgelt paranenud tulemusi ning paistab, et tegevjuht Brian T. Moynihan suudab panga veel uuele kursile juhtida. Lisaks kvartaalsele aruandele on selle toetuseks aktsia kõva ralli. Aasta algusest on BofA aktsia New Yorgi börsil tõusnud veidi üle 60%, mida on isegi 10 protsendipunkti rohkem, kui Apple on suutnud. Samuti on BofA Dow Jonesi tööstusindeksi edukaim komponent sel aastal.

Üle pika aja olen BofA suhtes taas optimistlik, kuid, tõsi küll, ostukoht on ilmselt juba maha magatud. See aga ei takista firma tulemuste paranemist ja aktsia jätkuvat tõusu.

FREDY-EDWIN ESSE

fredy-edwin.esse@aripaev.ee

Aasta algusest on BofA aktsia New Yorgi börsil tõusnud veidi üle 60%, mida on isegi 10 protsendipunkti rohkem, kui Apple on suutnud.

DIVIDEND

Olympic maksab investoritele välja 15 miljonit eurot

Eile toimunud Olympic EG aktsionäride üldkoosolek otsustas vähendada kasiinofirma aktsiakapitali 21,19 miljonit euro võrra.

Kui 6,05 miljonit euro ulatuses kaetakse eelmiste perioodide kahjumeid ning kantakse ülejäanud perioodide kasumi arvele, siis 15,13 miljonit eurot (ehk 0,10 eurot aktsia kohta) makstakse investoritele välja.

Olympic EG ei maksnud jaotamata kahjumi tõttu ka eelmisel aastal dividende, kuid tegi aktsiakapitali vähendamise teel aktsionäridele samuti 15,13 miljonit euro eest (ehk 0,10 eurot aktsia kohta) väljamakseid.

TULEMUS

Viisnurk tahab jätta kasumi jaotamata

Viisnurga nõukogu teeb aktsionäridele ettepaneku jätta kasum jaotamata, teatas ettevõtte börsile.

2011. aasta majandustegevuse puhaskasumiks kujunes 2,6 miljonit eurot (2010. aastal 0,8 mln eurot). Viisnurga puhaskasum aktsia kohta oli 2011. aastal 0,57 eurot ja 2010. aastal 0,17 eurot.

2011. aasta tulemust mõjutas enim 2,46 miljoni eurone ühekordne kasum Püssi kiudplaadivabriku soodusostust.

INVESTEERING

Ford jätkab raha pumpamist Hiinasse

USA autotootja Ford teatas uuest investeerimiskavast Hiinasse. Firma plaanib 760 miljonit maksta tehase püsti panna Hangzhou.

Eelduste kohaselt käivitub tootmine 2015. aastal, vahendab BBC News. Fordil on juba suur kompleks Chongqingis, mis on autotootja suurim tehase väljaspool Michigani.

LANGEJAD

Tele2B

123,20 SEK

-5,88%

Nokia

2,90 EUR

-4,36%

Vestas Wind Systems

50,10 DKK

-3,00%

Banco Santander

4,66 EUR

-3,00%

France Telecom

9,97 EUR

-2,63%

Neste Oil

9,05 EUR

-2,16%

Reitinguagentuur Fitch hoiatas Hollandit, et kui võlakoorem kasvab ja riik elararvedefitsiidi vähendamiseks vaeva ei näe, siis võib Holland ilma jääda AAA-reitingust.

ÄRIPÄEVA KOOLITUS 3.-4. mail

IT LAHENDUSED TOOTMISSETTEVÖTTES

KAS IT LAHENDUSED AITAVAD TÕSTA TOOTMISSETTEVÖTTE EFEKTIIVSUST?

- Millist kasu me saame erinevate IT lahenduste kasutuselevõtmisest tootmisettevõttes?
- Kuidas siduda tehnoloogilised IT lahendused ettevõtte majandustarkvara lahendustega?
- Milliseid tarkvaralahendusi ettevõtte vajab ja kuidas leida need õiged?
- Kuidas luua ettevõtte vajadusi rahuldav terviklik IT lahendus?
- Kuidas IT projekte ellu viia?
- Kuidas teha koostööd IT firmadega?

Koolitajad on **TIIT VALM** ja **JAAK LAVIN**

